

**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

*PF46P
15/978
57*

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO
POUFNE
Egz. Nr 2

Zarys dziejów
Katedry Taktyki Tyłów
rok 1947/1976

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Instytutu Studiów Specjalnych
Nr ewid. ~~39414~~

Warszawa grudzień 1976

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

PF 460
15 1978
57

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

~~POUFNE~~

Egz. Nr 2

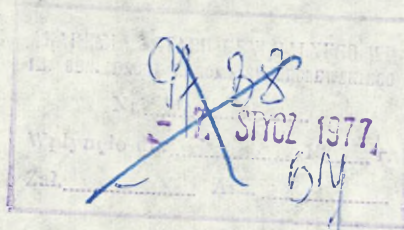
Zarys dziejów
Katedry Taktyki Tyłów
rok 1947/1976

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Instytutu Studiów Specjalnych
Nr ewid. 39414

Warszawa grudzień 1976

KATEDRA TAKTYKI TYLÓW

~~AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP~~
~~im.gen.broni K.Świerczewskiego~~
Egz.Nr

Paneli. nr 12657

ZARYS DZIEJÓW
KATEDRY TAKTYKI TYLÓW
rok 1947-1976

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych
Nr ewid. ~~39414~~

TREŚĆ OPRACOWANIA

WSTĘP	3
I PRZEDMIOT, ZAKRES, GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA. ZADANIA, MIEJSCE I ROLA W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ I DZIAŁALNOŚCI ASG. ZMIANY I ICH UWARUNKOWANIE.	5
II STRUKTURA ORGANIZACYJNO-ETATOWA I JEJ PRZEKSZTAŁCENIA. UWARUNKOWANIE ZMIAN W POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH ROZWOJU.	11
III OBSADA PERSONALNA STANOWISK ETATOWYCH. ZMIANY KADROWE.	16
IV KADROWA ANALIZA STANU ZMIENNEGO SŁUCHACZY.	28
V DZIAŁALNOŚĆ IDEOWO-WYCHOWAWCZA WŚRÓD KADRY I SŁUCHACZY.	34
VI DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA	39
VII DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA	47
VIII DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNA	53
ZAKOŃCZENIE /PERSPEKTYWY ZMIAN I ROZWOJU KATEDRY/	57

W S T Ę P

Przy opracowywaniu zarysu dziejów Katedry Taktyki Tyłów korzystano przede wszystkim z materiałów zawartych w Kronice Katedry TT. Poza tym wykorzystano materiały znajdujące się w archiwum i bibliotekach ASG, w posiadaniu oficerów katedry oraz ustne relacje niektórych długoletnich pracowników katedry. Niestety, zebrane materiały nie pozwalają w pełni odtworzyć całokształtu działalności katedry w minionym 30-leciu istnienia ASG WP.

Wiele istotnych faktów w działalności katedry nie zostało w swoim czasie utrwalonych w kronice. Zatarły się one również w pamięci nielicznych długoletnich pracowników katedry. Brak konkretnych danych odczuwa się szczególnie w zakresie działalności ideowo-wychowawczej wśród kadry i słuchaczy oraz w zakresie działalności administracyjno-gospodarczej.

W zarysie dziejów Katedry Taktyki Tyłów dążono do zachowania periodyzacji przyjętej przez gen.dyw. Bolesława Chochę i płk doc.dr Antoniego Karpińskiego w artykule: „Akademia Sztabu Generalnego im.gen.broni K.Świerczewskiego kuźnią kadr dowódczych i ośrodkiem naukowo-badawczym sił zbrojnych” /Wojskowy Przegląd Historyczny Nr 2/69/ z 1974 r./. Podział na okresy dokonany został w tym wypadku z punktu widzenia aktualnych poglądów na sztukę wojenną oraz charakter pola bitwy. Natomiast z roli i miejsca Katedry Taktyki Tyłów w strukturze organizacyjnej ASG WP wynika możliwość i potrzeba innego podziału na okresy, a mianowicie :

- ✓ I okres - lata 1947-1954: katedra zabezpiecza proces szkolenia na kursach ogólnowojskowych, nie ma zasadniczych kursów kwatremistrzowskich;
- ✓ II okres- lata 1954-1964: zorganizowane kursy kwat., kate-

dra staje się jedną z katedr profilujących;

III okres-lata 1964-1970: reorganizacja studiów w ASG, zorganizowanie zintegrowanych kursów wojsk lądowych, a od 1968 r. powrót do poprzedniego systemu szkolenia;

IV okres -lata 1970-1976 : przejście katedry do szkolenia

według systemu tyłów zintegrowanych. *a od 1977*

powrót do systemu tyłów zintegrowanych w obwod
Tą właśnie periodyzację dziejów katedry przyjął zespół autorski przy opracowaniu rozdziału I, II, i IV. Natomiast w pozostałych rozdziałach zastosowana została periodyzacja wg artykułu gen. dyw. B. Chochy. Czas trwania poszczególnych okresów przy obu podziałach jest podobny. Poważniejsza różnica występuje jedynie w trzecim okresie /1965-73 a 1964-70/.

pro. u. u. u.

I PRZEDMIOT. ZAKRES. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA. ZADANIA. MIEJSCE I ROLA W STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ I DZIAŁALNOŚCI ASG. ZMIANY I ICH UWARUNKOWANIE

Katedra Taktyki Tyłów jest podstawową komórką naukowo-dydaktyczną w wojsku, która w szerokim zakresie zajmuje się teoretycznymi i praktycznymi problemami wykorzystania i działalności służb tyłowych na szczeblu taktycznym i operacyjnym w warunkach działań wojennych. Podstawą jej działalności naukowo-dydaktycznej są stale zmieniające się koncepcje prowadzenia i zabezpieczenia działań bojowych w świetle najnowszych osiągnięć nauki wojennej oraz rozwijające się, coraz to doskonalsze metody pracy naukowo-dydaktycznej.

Katedra Taktyki Tyłów jest jedną z katedr profilujących ASG WP. Do jej podstawowych zadań należy :

- zabezpieczenie zajęć z taktyki tyłów na kursach tyłowych oraz na wszystkich kursach wojsk lądowych organizowanych w ASG WP i na kursie zaopatrzenia wojsk lotniczych;
- prowadzenie pracy naukowo-badawczej w zakresie taktyki tyłów szczebla taktycznego i operacyjnego.

Przedmiot, zakres i główny kierunek działania katedry w ciągu jej istnienia pozostawały w zasadzie takie same lub ulegały tylko niewielkim korektom. Natomiast rola i miejsce katedry w strukturze organizacyjnej ASG w poszczególnych okresach zmieniała się stosownie do stadium rozwoju uczelni i przyjętej koncepcji procesu studiów.

I okres - lata 1947-1954

Dekret Rady Ministrów z 22.10.1947 r. powołał Akademię Sztabu Generalnego WP - pierwszą, wyższą uczelnię wojskową w Polsce Ludowej. Jednocześnie z utworzeniem ASG wprowadzony został przedmiot taktyki tyłów i utworzone stanowisko samodzielnego starszego wykładowcy służby tyłów. Zadaniem tego

starszego wykładowcy było prowadzenie zajęć na kursie ogólnowojskowym w zakresie organizacji tyłów oraz materiałowego, technicznego i medycznego zabezpieczenia działań bojowych wojsk.

Z dniem 25.5.1948 r. utworzona została Katedra Służby Tyłów. W dniu 6 lipca 1950 r. nazwa katedry została zamieniona na Katedrę Taktyki Tyłów.

Wraz z rozwojem ASG i zwiększeniem się ilości szkolonych grup słuchaczy rozwijała się również Katedra Taktyki Tyłów. Stan osobowy katedry w 1948 r. liczył 3 oficerów. Do końca roku akademickiego 1953/54, tj. do sierpnia 1954 r., stan ten wzrósł do 16 oficerów.

Omawiany okres charakteryzował się tym, że nie było jeszcze zorganizowanych stałych kursów kwatermistrzowskich. Zadaniem katedry było :

- prowadzenie zajęć z taktyki tyłów na wszystkich istniejących kursach;
- zorganizowanie bazy szkoleniowej, a więc opracowanie skryptów, wykładów, ćwiczeń i innych pomocy naukowych;
- podnoszenie kwalifikacji wykładowców na zasadniczych lub wieczorowych kursach ASG oraz w ramach szkolenia katedralnego

Zajęcia z taktyki tyłów katedra prowadziła :

- w roku 1947/48 - na I kursie ogólnowojskowym;
- w roku 1948/49 - na I i II kursie ogólnowojskowym;
- w roku 1949/50 - na I, II i III kursie ogólnowojskowym;
- ✓ - w roku 1950/51 - na I, ~~II~~ i III kursie ogólnowojskowym oraz na kursie doskonalenia dowódców /KDO/;
- w roku 1951/52 - jak w roku poprzednim;
- ✓ - w roku 1952/53 - jak w roku poprzednim oraz na kursie doskonalenia oficerów służby tyłów /KDOST/;
- ✓ - w roku 1953/54 - na I, II i III kursie ogólnowojskowym, na WAK ogólnw., WAK Komun. Wojsk. oraz na fakultetach Artylerii, Wojsk Panc., Lotnictwa

i Rozpoznania Wojskowego.

Ponadto od 1952 r. zajęcia z taktyki tyłów prowadzone były na kursach wieczorowych ASG.

W roku 1953, w wyniku rozbudowy ASG z uczelni jednowydziałowej na uczelnię wielowydziałową, zakres zadań Katedry Taktyki Tyłów przekroczył jej możliwości. Z tego powodu część zajęć z taktyki tyłów prowadzili kierownicy grup ogólnowojskowych na podstawie materiałów i instruktaży Katedry TT.

W tymże 1953 r. do programu Katedry TT włączone zostały zajęcia z komunikacji wojskowej. W związku z tym w ramach katedry zorganizowany został 3-osobowy Cykl Komunikacji Wojskowej

II okres - lata 1954-1964

II okres w rozwoju katedry obejmuje lata akademickie 1954/1955 - 1963/64. W okresie tym zorganizowano w ASG najpierw dwuletni kurs operacyjny oficerów służby tyłów w ramach Fakultetu Operacyjnego, a następnie w ramach Fakultetu Ogólnowojskowego - trzyletni kurs kwatermistrzowski. Tak więc taktyka tyłów stała się jednym z przedmiotów profilujących, a Katedra TT zaczęła spełniać w pewnym zakresie funkcje Fakultetu Kwat. W okresie tym - pod wpływem możliwości zastosowania broni masowego rażenia - nastąpiła zmiana dotychczasowych poglądów na sztukę wojenną, a zatem i poglądów na organizację oraz pracę tyłów w warunkach bojowych.

Program studiów na Kursie Operacyjnym obejmował :

- pierwszy rok - szczebel pułku i dywizji;
- drugi rok - szczebel korpusu i armii oraz w ogólnych zarysach szczebel frontu.

Przeszkolenie fachowe grupy kwat. w zakresie służb kwatermistrzowskich prowadzone było w Centrum Wyszkożenia Służb Kwat. w Poznaniu.

W roku 1954 do programu studiów katedry wprowadzono przedmiot służby samochodowej. Natomiast wyłączony został przedmiot komunikacji wojskowej. W rezultacie Cykl KW Katedry Taktyki Tyłów został przekształcony w Katedrę Komunikacji Wojskowej.

W 1956 r. dokonano pewnych zmian w programie studiów z taktyki tyłów:

- zmniejszono ilość wykładów na korzyść zajęć grupowych;
- wprowadzono zajęcia praktyczne oraz zajęcia pokazowe w terenie
- wyeliminowano zajęcia ze szczebla korpusu armijnego.

W październiku 1956 r. Kurs Operacyjny został rozwiązany. Studia oficerów tyłów przedłużono do 3 lat, a grupę kwatermistrzowską włączono do Fakultetu Ogólnowojskowego. Reorganizacja procesu studiów spowodowała pewne zmiany w programach katedry, mianowicie:

- zmniejszono ilość godzin szkolenia fachowego w OSSKwat.;
- zmniejszono ilość godzin wykładów;
- zwiększono ilość godzin seminarium i ćwiczeń na mapach.

W 1957 r. utworzony został Wyższy Akademicki Kurs Kwatermistrzowski /WAKKwat/ przy Fakultecie Ogólnowojskowym. Celem tego kursu było przeszkolenie oficerów, którzy z różnych względów nie mogli być skierowani na zasadnicze, 3-letnie studia.

W 1958 r. z programu Katedry TT wyłączone zostały zajęcia ze służby samochodowej. Wykładowcy - specjaliści służby samochodowej przeniesieni zostali do Katedry TO i Szt.Oper.

W 1962 w ASG wprowadzono nowy kierunek studiów - obronę terytorium kraju /OTK/. W związku z tym w następnym roku, w Katedrze TT wydzielony został Zespół OTK, zadaniem którego było teoretyczne opracowanie problematyki OTK i przygotowanie niezbędnych materiałów szkoleniowych.

W marcu 1963 r. Komendant ASG powołał w Katedrze TT nieetatowy Zakład Przewozów Wojskowych, którego zadaniem było

uprawiać dyscypliny naukowe: ekonomikę transportu, transport kolejowy, wodny śródlądowy, morski i powietrzny oraz zabezpieczenie drogowo. Przedsięwzięcie to spowodowało znaczne rozszerzenie zakresu zadań katedry i wymagało uzupełnienia jej odpowiednimi specjalistami.

III okres - lata 1964-1970

III okres w rozwoju Katedry TT obejmuje lata akademickie 1964/65 - 1969/70. W okresie tym nastąpiła dwukrotna reorganizacja procesu studiów w ASG. Najpierw wprowadzono zintegrowane Kursy Wojsk Lądowych, a następnie powrócono do poprzedniego systemu szkolenia - jak w II okresie. Reorganizacja następowała stopniowo, wg lat studiów, tak że całkowite przejście na szkolenie wg nowego systemu następowało dopiero po trzech latach od rozpoczęcia reorganizacji.

Pierwszy zintegrowany Kurs Wojsk Lądowych /KWL/ zorganizowany został w roku szkolnym 1964/65. W jego skład weszli oficerowie - słuchacze wszystkich specjalności wojsk lądowych, w tym i oficerowie kwatermistrzostwa. Wszyscy szkoleni byli wg jednolitego programu. Niektóre zajęcia z taktyki tyłów dla oficerów kwatermistrzostwa prowadzone były oddzielnie.

Zmiana w systemie szkolenia spowodowała obniżenie się roli Katedry TT w ramach uczelni i zmniejszenie zakresu jej zadań, zwłaszcza dydaktycznych. Zlikwidowany został jeden etat zastępcy szefa katedry, etat dowódcy kursów kwat. oraz rozwiązano Zakład Przewozów Wojskowych.

W roku 1968 w ASG powrócono do poprzedniego systemu studiów. Ponownie zorganizowano kursy specjalistyczne, w tym również I Kurs Kwatermistrzowski. Istniejące już II i III KWL aż do zakończenia studiów szkolone były wg dotychczasowego programu /jako kursy zintegrowane/. W katedrze przywrócono etat drugiego

zastępcy szefa katedry i dowódcy kursu kwat.

IV okres - lata 1970-1978

III okres w rozwoju Katedry TT rozpoczął się w roku akademickim 1970/71. Charakteryzuje się on tym, że uległ zmianie profil studiów na kursach tyłowych. Katedra przystąpiła do szkolenia wg systemu tyłów zintegrowanych.

Integracja tyłów wynikała z koncepcji podporządkowania pionu kwatermistrzowskiego i pionu technicznego jednemu organowi dowodzenia tyłami określonego szczebla. Na podstawie zarządzenia Sztabu Generalnego nr 071 z dnia 8.08.1970 r. w miejsce kursu kwatermistrzowskiego zorganizowano kurs tyłów zintegrowanych, na którym są szkoleni oficerowie służb kwatermistrzowskich i technicznych oraz służby komunikacji wojskowej. Zwiększono również ilość grup tyłowych; na każdym roku studiów są po dwie grupy.

Dokonane zmiany spowodowały rozszerzenie zadań Katedry TT zarówno w zakresie zabezpieczenia procesu dydaktycznego jak i w odniesieniu do działalności organizacyjno-administracyjnej. W celu zapewnienia właściwego procesu szkolenia do katedry zostali skierowani oficerowie o specjalnościach technicznych. Również stanowisko jednego z zastępców szefa katedry objął oficer o specjalności czołgowo-samochodowej.

W celu usprawnienia działalności katedry, w roku 1975 dokonano zmian organizacyjnych, polegających na tym, że w miejsce dwóch pierwszych zespołów katedralnych /pułkowego i dywizyjnego/ utworzono zespół taktyczny. Trzeci zespół /armijny/ pozostał bez zmian, jako zespół operacyjny. Jeden z zastępców szefa katedry został obciążony funkcją nadzoru nad sprawami dydaktyczno-naukowymi, zaś drugi organizacyjno-administracyjnymi.

II STRUKTURA ORGANIZACYJNO-ETATOWA I JEJ PRZEKSZTAŁCENIA. UWARUNKOWANIE ZMIAN W POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH ROZWOJU.

Struktura organizacyjno-etatowa Katedry Taktyki Tyłów była ściśle uzależniona od roli katedry w strukturze organizacyjnej akademii oraz od zakresu zadań katedry w poszczególnych okresach jej działalności.

I okres - lata 1947 - 1954

W 1947 r. w ASG utworzone zostało stanowisko samodzielnego starszego wykładowcy służby tyłów /etat generała brygady/, podlegającego bezpośrednio komendantowi akademii. Z dniem 25 maja 1948 została utworzona Katedra Służby Tyłów w składzie :

- szef katedry - etat gen. bryg.;
- starszy wykładowca - etat plk;
- wykładowca - etat ppłk ;
- maszynistka.

Od 1950 r. następuje stopniowa rozbudowa struktury organizacyjnej katedry. Spowodowane było to szybkim wzrostem ilościowym grup szkoleniowych w ASG. W 1950 r. utworzony został dodatkowo etat wykładowcy, a w 1951 - etat starszego wykładowcy. Ulega również zmiana nazwy katedry na Katedrę Taktyki Tyłów.

W 1952 r. dokonana została dalsza rozbudowa katedry, której etat przewidywał:

- 1 szefa katedry - generał brygady;
- 3 starszych wykładowców - pułkownik;
- 5 wykładowców - podpułkownik;
- kierownik gabinetu - kapitan;
- maszynistka - pracownik cywilny;
- kreślarz-laborant - pracownik cywilny.

W 1953 r. ASG z uczelni jednowydziałowej przekształciła się w uczelnię wielowydziałową. Spowodowało to zwiększenie zadań Katedry TT, a tym samym konieczność jej dalszej rozbudowy. W ramach katedry zorganizowany został Cykl Komunikacji Wojskowej /3 oficerów/, a etat katedry powiększono o 2 starszych wykładowców

i 3 wykładowców.

II okres - lata 1954 - 1964

W drugiej połowie 1954 r., w składzie dwuletniego Kursu Operacyjnego, zorganizowana została grupa tyłowa. W 1956 r. zaprzestano organizowania kursów dwuletnich, a czas studiów na kursie kwatermistrzowskim przedłużono do 3 lat. Zwiększenie roli i zadań Katedry TT wymagało odpowiednich zmian organizacyjno-etatowych.

W listopadzie 1954 r. z Katedry TT wyłączony został Cykl Komunikacji Wojskowej, który przekształcił się w samodzielną Katedrę KW.

W wyniku reorganizacji Katedry TT zwiększona ilość kadry dydaktycznej oraz utworzone dwa stanowiska zastępców szefa katedry. Tak więc w roku akademickim 1954/55 etat katedry przedstawiał się następująco :

- szef katedry - etat pułkownika;
- 2 zastępców szefa katedry - etat pułkownika;
- 8 starszych wykładowców - etat pułkownika;
- 9 wykładowców - etat podpułkownika;
- kierownik gabinetu - etat kapitana;
- maszynistka - pracownik cywilny;
- laborant-kreślarz - pracownik cywilny.

Ponadto od grudnia 1954 do stycznia 1956 r. w katedrze był doradca radziecki.

W 1956 r. szefowi katedry został przywrócony etat generała brygady. Poza tym stan osobowy katedry zwiększony został o kilka etatów wykładowców.

W 1957 r. następuje częściowa redukcja etatu katedry, będąca wynikiem pierwotnej koncepcji zaniesienia dalszego szkolenia grup kwatermistrzowskich. Ponieważ jednak koncepcja ta upadła -

dał się odczuć brak kadry dydaktycznej. W rezultacie, w następnym roku ilość etatów zwiększono. W tym samym czasie z etatu katedry wyłączona została służba samochodowa /dwa etaty/. Przeniesiono ją do Katedry TO i Szt.Oper.

W 1959 r. w Katedrze TT utworzony został etat dowódcy kursu kwat. W rezultacie grupy kwatermistrzowskie zostały w pełni podporządkowane katedrze.

Rozkazem komendanta ASG nr 010 z 23.01.1960 r. przyznano tytuł naukowy adiunkta 9 starszym wykładowcom katedry. W tymże roku płk F.Wiśniewski został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego ASG.

Z powodu rozwiązania Katedry Komunikacji Wojskowej, trzech oficerów tej katedry przeniesiono do Katedry TT i utworzono studium KW. W rezultacie etat katedry w roku akademickim 1961/1962 przedstawiał się następująco :

- szef katedry	- gen.bryg. prof.zwycz.;
- 2 zastępców szefa	- płk, prof.nadzw.;
- dowódca kursu kwat.	- płk
- docent	- płk
- 9 adiunktów	- płk
- 10 st.asystentów	- ppłk.

Etat ten bez poważniejszych zmian przetrwał do 1963 r.

Na podstawie rozkazu komendanta ASG nr 090 z dnia 19.03.1963 r. w katedrze został powołany Zespół Przewozów Wojskowych. W rezultacie do etatu katedry włączone zostały stanowiska oficerów - specjalistów komunikacji wojskowej, służby samochodowej, lotnictwa i wojsk drogowych.

III okres - lata 1964 - 1970

W roku akademickim 1964/65 dokonano reorganizacji procesu studiów w ASG, polegającej na zorganizowaniu zintegrowanych Kursów Wojsk Lądowych o jednolitym programie nauczania. W wyniku tej reorganizacji nastąpiła poważna redukcja etatów katedry

TT. Został zlikwidowany etat jednego zastępcy szefa katedry i etat dowódcy kursu kwat. oraz rozwiązano Zakład Przewozów Wojskowych.

W roku 1968 następuje powrót do ^{VP}porzedniej koncepcji studiów; katedrom specjalistycznym /w tym i Katedrze TT/ podporządkowano grupy słuchaczy pierwszego roku.

Katedrze TT przywrócono etat drugiego zastępcy szefa oraz etat dowódcy kursu kwat., a ogólny etatowy stan katedry powiększono do 26 pracowników wojskowych i 2 pracowników cywilnych. Kosztem zmniejszenia ilości adiunktów i st. asystentów wprowadzono ponownie etatowe stanowiska starszych wykładowców.

IV okres - lata 1970 - 1976

Na podstawie zarządzenia Sztabu Generalnego nr 071 z dnia 8.08.1970 r. w miejsce kursu kwatermistrzowskiego w ASG WP został zorganizowany kurs tyłów zintegrowanych, szkolący oficerów różnych specjalności tyłowych, a więc zarówno pionu kwatermistrzowskiego, jak i pionu technicznego. Poza tym, na każdym roku studiów tworzone są /od r.1970/ po dwie grupy szkoleniowe.

Zwiększenie zadań katedry i rozszerzenie problematyki szkoleniowej wymagało odpowiednich zmian strukturalno-etatowych, a zwłaszcza skierowania do katedry oficerów-specjalistów służb technicznych. W rezultacie w Katedrze TT utworzono 6 etatów pionu technicznego. Również stanowisko jednego z zastępców szefa katedry objął oficer o specjalności czołgowo-samochodowej.

Od roku 1970 etat katedry nie ulegał poważniejszym przeobrażeniom. W zasadzie zmiany sprowadzały się do:

- zmniejszenia liczby zastępców szefa katedry /najpierw było trzech, a następnie dwóch/;
- zwiększenie liczby starszych wykładowców kosztem zmniejszenia liczby adiunktów.

Na początek 1975 r. etat katedry przedstawiał się następująco :

- szef katedry;
- 2 zastępców szefa katedry;
- dowódca kursu tyłów;
- 13 starszych wykładowców;
- 5 adiunktów;
- 1 wykładowca;
- 4 starszych asystentów /w tym kierownik gabinetu/

Razem: 1 generał i 26 oficerów

III OBSADA PERSONALNA STANOWISK ETATOWYCH. ZMIANY KADROWE.

I okres - lata 1947-1955 /wg periodyzacji ASG/

R o k 1947

W ASG utworzone zostało stanowisko samodzielnego starszego wykładowcy służby tyłów. Funkcję tę pełnił ppłk dypl. Felicjan Wiśniewski.

R o k 1948

Utworzona została Katedra Służby Tyłów w składzie :

- ppłk dypl. Felicjan Wiśniewski - szef katedry;
- ppłk dypl. Wiktor Kowalik - starszy wykładowca, od 18.06.48r.;
- kpt.dypl. Jan Jaroszewicz - wykładowca, od 14.02.48 r.

R o k 1950

W marcu na stanowisko wykładowcy przybył kpt.dypl. Zdzisław Andrzejewski. W tym roku ppłk Wiśniewski otrzymał awans do stopnia pułkownika.

R o k 1951

W grudniu na stanowisko szefa katedry przybył płk Mikołaj Bandurin. Ppłk Wiśniewski przeniesiony został na stanowisko starszego wykładowcy.

R o k 1952

Do Katedry Taktyki Tyłów przybyli :

- ppłk Walenty Litwa - na stanowisko starszego wykładowcy;
 - kpt.dypl. Jan Bliźniuk - na stanowisko wykładowcy;
 - por. Tadeusz Okoń - na stanowisko wykładowcy;
- Ubył z katedry ppłk dypl. Wiktor Kowalik.

R o k 1953

Do katedry przybyli:

- por. Bolesław Wójcicki - wykładowca;
- por. Władysław Szmigielski - wykładowca komun.wojsk.;
- por. Stanisław Jezior - kierownik gabinetu;
- ppor. Kazimierz Nowaczek - wykładowca;
- ppor. Bolesław Gładys - wykładowca;

- ppor. Jan Soborak - wykładowca komun.wojsk.;

W tymże roku ubyli z katedry :

- kpt. dypl. Jan Jaroszewicz;

- ppor. Bolesław Gładys.

R o k 1954

W 1954 r. nastąpiła zmiana na stanowisku szefa katedry :

odszedł z akademii płk Bandurin, a szefem katedry został płk Wiśniewski. Zastępcą szefa katedry został ppłk Litwa. W listopadzie przybył doradca radziecki płk doc. Wiktor Siewaszkiewicz, a w grudniu tegoż roku na jego miejsce przybył płk doc. Aleksy Iszczuk.

Por. Jezior przeniesiony został na stanowisko wykładowcy.

Do katedry przybyli :

- płk Franciszek Gołaj - st.wykładowca komun.wojsk.;

- ppłk dypl. Wiesław Wójtowicz - drugi z-ca szefa katedry;

- mjr dypl. Józef Mileszczyk - st.wykładowca;

- mjr Ignacy Szpilberg - wykładowca;

- kpt. Longin Mucha - wykładowca;

- kpt. Józef Trandziuk - wykładowca;

- kpt. Stefan Woźniak - wykładowca;

- chor. Tadeusz Patacz - kierownik gabinetu.

Ubyli z katedry :

- płk M.Bandurin /18.11.54/;

- płk F.Gołaj /1.11.54/ ;

- por. W.Sznigielski /1.11.54/;

- ppor.J.Soborak /1.11.54/;

R o k 1955

Obsada personalna Katedry TT była następująca :

1. płk dypl. F.Wiśniewski - szef katedry;

2. płk doc. A.Iszczuk - doradca radziecki;

3. ppłk dypl. W.Litwa - zastępca szefa katedry;

4. ppłk dypl. W.Wójtowicz - " " "

5. mjr dypl. Z.Andrzejewski - st.wykładowca;

6. mjr dypl. J.Bliźniuk - " "

7. ppłk dypl. J.Mileszczyk - " "

8. ppłk dypl. A.Starecki - " "

9. ppłk mgr inż. S.Białas - " "

10. mjr J.Trandziuk - wykładowca;

11. mjr I.Szpilberg - " ";

- 12. kpt. T. Okoń - wykładowca
- 13. kpt. S. Woźniak - "
- 14. kpt. L. Mucha - "
- 15. kpt. B. Lisowski - "
- 16. por. K. Nowaczek - "
- 17. por. J. Ostap - "
- 18. por. A. Zborowski - kierownik gabinetu.

Do katedry przybyli :

- ppłk dypl. Aleksander Starecki - st. wykładowca;
- ppłk mgr inż. Stanisław Białas - st. wykładowca sł. samoch.;
- kpt. Bronisław Lisowski - wykładowca;
- por. Jerzy Ostap - wykładowca sł. samoch.;
- por. Adam Zborowski - wykładowca.

Ubyli z katedry :

- płk doc. A. Iszczuk;
- por. B. Wójcicki;
- chor. T. Patacz.

Zostali awansowani do stopnia podpułkownika - mjr Mileszczyk, majora - kpt. Trandziuk, kapitana-por. Okoń.

Ppłk W. Litwa ukończył kurs wieczorowy ASG i uzyskał tytuł oficera dyplomowanego.

II okres - lata 1956-1964

R o k 1956

Do katedry TT przybyli :

- mjr dypl. Bogusław Mozgawa - starszy wykładowca
- mjr dypl. Władysław Filar - wykładowca
- mjr dypl. Edward Kaszlej - wykładowca
- kpt. dypl. Henryk Kopeć - wykładowca
- kpt. dypl. Edward Mikurenda - wykładowca
- kpt. dypl. Julian Kowalewicz - wykładowca
- mjr Kazimierz Goleniewski - kierownik gabinetu
- ppłk Zdzisław Figielski - kierownik gabinetu.

Ubyli z katedry:

- ppłk S. Białas /do Kat. TO i Szt. Oper./
- mjr K. Goleniewski /na I kurs kwat./
- kpt. L. Mucha /na I kurs kwat./
- kpt. J. Kowalewicz
- por. A. Zborowski.

Awansowany do stopnia pułkownika - ppłk W.Litwa.

Mjr I.Szpilberg uzyskał tytuł oficera dyplomowanego /po ukończeniu kursu wieczorowego/ i został przesunięty na stanowisko starszego wykładowcy.

R o k 1957

Do katedry przybył na stanowisko st.wykładowcy ppłk dypl. Mieczysław Leó.

Ubyli z katedry: ppłk Figielski, kpt. Okoń i por.Ostap.

Awansowani do stopnia ppłk - mjr Filar, do stopnia mjr - kpt. Lisowski.

Mjr Lisowski ukończył kurs wieczorowy ASG i uzyskał tytuł oficera dyplomowanego.

R o k 1958

Na stanowisko kierownika gabinetu przybył kpt. dypl. Tadeusz Michalski.

R o k 1959

Do katedry przybyli :

- płk dypl. Marian Kaznowski - dowódca kursu kwat.;
- ppłk dypl. Tadeusz Sadluk - starszy wykładowca;
- mjr dypl. Władysław Dawidowicz - wykładowca;
- mjr dypl. Franciszek Małecki - "
- kpt.dypl. Longin Mucha - "

Ubył z katedry - kpt. S.Woźniak.

Rok 1960

Nastąpiła zmiana nazwy stanowisk dydaktycznych : zamiast st. wykładowcy i wykładowcy wprowadzono tytuł adiunkta i st.asystenta.

Do katedry przybyli :

- mjr dypl. Bronisław Dąbrowski - st.asystent
- kpt.mgr inż. Wiktor Majcher - st.asystent /kom.wojsk./.

Awansowani do stopnia podpułkownika: mjr Dąbrowski, mjr Dawidowicz, mjr Kaszlej, mjr Lisowski i mjr Małecki. Do stopnia majora - kpt. Mucha.

Szefowi katedry płk dypl. F.Wiśniewskiemu nadany został tytuł profesora nadzwyczajnego.

R o k 1961

Obsada personalna Katedry TT przedstawiała się następująco :

1. płk F. Wiśniewski - szef katedry /stan.prof.zwycz./;
2. płk W. Litwa - zca szefa /stan.prof.nadzw./;
3. ppłk W. Wójtowicz - zca szefa /stan.prof.nadzw./;
4. płk M. Kaznowski - dowódca kursu kwat.;
5. płk M. Leć - docent;
6. ppłk W. Filar - adiunkt, kierownik grupy;
7. ppłk Z. Andrzejewski - adiunkt, kierownik grupy;
8. ppłk J. Bliźniuk - " " "
9. ppłk B. Mozgawa - " " "
10. ppłk J. Szpilberg - adiunkt;
11. ppłk A. Starecki - " ;
12. ppłk T. Sadluk - " ;
13. ppłk W. Dawidowicz - st.asystent;
14. ppłk B. Dąbrowski - "
15. ppłk E. Kaszlej - "
16. ppłk F. Małecki - "
17. ppłk E. Mikurenda - "
18. mjr H. Kopeć - "
19. mjr L. Mucha - "
20. mjr S. Jezior - "
21. ppłk B. Roszkowski - adiunkt /kierownik studium KW/;
22. kpt. L. Czapliński - adiunkt KW;
23. mjr W. Majcher - st.asystent KW;
24. kpt. K. Nowaczek - st.asystent, kierownik gabinetu;
25. mjr J. Sarnecki - st.asystent, praktykant.

Ubył z katedry ppłk J. Mileszczyk.

Awansowani do stopnia podpułkownika: mjr Bliźniuk, mjr Mikurenda i mjr Mozgawa.

R o k 1962

We wrześniu na stanowisko szefa katedry TT przybył gen.bryg, Lesław Dudek. Płk F. Wiśniewski odszedł z katedry na stanowisko przewodniczącego Zespołu Studiów Taktyki Tyłów ASG. Poza tym do katedry przybył ppłk dypl. Władysław Jakubisiak / na stanowisko st.asystenta/.

Ubył z katedry kpt. Nowaczek /na I kurs kwat./ i ppłk Roszkowski. Zostali awansowani do stopnia pułkownika: ppłk Wójtowicz i ppłk Starecki. Do stopnia majora - kpt. Czapliński.

R o k 1963

Rozkazem komendanta ASG nr 090 z 19.03.63 r. został powołany w katedrze nieetatowy Zakład Przewozów Wojskowych. Kierownikiem tego zakładu został początkowo płk W.Litwa, a następnie płk W.Filar.

Do katedry przybyli :

- ppłk inż. Stanisław Boczkowski - adiunkt /spec.sż.samoch./;
- ppłk dypl. Antoni Rataj - st.asystent
- mjr mgr inż. Wiktor Majcher - st.asystent /spec.komun.wojsk/
- kpt.dypl. Władysław Janiec - st.asystent, kier.gabinetu.

Ubył z katedry - mjr L.Czapliński.

Zostali awansowani: do stopnia pułkownika - ppłk Filar i ppłk Sadluk, podpułkownika - mjr Kopeć, majora - kpt. Janiec.

Odnaczeni Złotym Krzyżem Zasługi: ppłk M.Kaznowski i ppłk E.Kaszlej.

Zgodnie z zarząd. Szefa Szt.Gen. nr 0120 powierzone zostało czasowe pełnienie obowiązków służbowych :

- płk Leć - docent, kierownik zespołu;
- ppłk Lisowski - adiunkt, kierownik zespołu;
- adiunktów: ppłk Andrzejewski, ppłk Szpilberg, ppłk Mozgawa, ppłk Sadluk i mjr Kopeć.

✓ Płk Leć powierzono stanowisko kierownika zespołu OTK - docenta.

R o k 1964

Do katedry przybyli :

- płk dypl. Izyder Gruber - adiunkt /spec.wojsk lotn./;
- płk lek.med. Emilian Doubrawa - adiunkt /spec.sż.zdrowia/;
- ppłk mgr inż. Arkadiusz Dobrowolski - adiunkt /spec.wojsk drogowych/;
- kpt.mgr inż. Lucjan Czezelewski - st.asystent /spec.kom.wojsk/

Do Zakładu Badań Operac. przy ASG zostali przeniesieni: ppłk Mozgawa i mjr Majcher.

Ppłk W.Jakubisiak został zatwierdzony na stanowisko adiunkta.

III okres - lata 1965 - 1973

R o k 1965

Obsada personalna Katedry TT przedstawiała się następująco :

1. gen.bryg.mgr L.Dudek - szef katedry;

2. płk dypl. W.Litwa - zca szefa katedry;
3. płk dr W.Wójtowicz - " " "
4. płk dypl. M.Kaznowski - dowódca kursu kwat.;
5. płk dypl. M.Leć - docent, kierownik zespołu OTK;
6. płk dr W.Filar - adiunkt, kier.zesp.przewozów wojsk.;
7. ppłk dr B.Lisowski - adiunkt, kierownik zespołu;
8. płk dypl. T.Sadluk - adiunkt;
9. płk dypl. A.Starecki - "
10. płk dypl. I.Gruber - "
11. płk lek.med. E.Doubrawa - "
12. ppłk dypl. Z.Andrzejewski - "
13. ppłk dypl. J.Bliźniuk - "
14. ppłk dypl. I.Szpilberg - "
15. ppłk dypl. B.Mozgawa - "
16. ppłk dypl. mgr H.Kopeć - "
17. ppłk dypl. W.Jakubisiak - "
18. ppłk dypl. S.Boczkowski - "
19. ppłk mgr inż. A.Dobrowolski "
20. ppłk dypl. W.Dawidowicz - st.asystent
21. ppłk dypl. B.Łąbrowski - " "
22. ppłk dypl. E.Kaszlej - " "
23. ppłk dypl. F.Małecki - " "
24. ppłk dypl. E.Mikurenda - " "
25. ppłk dypl. mgr A.Rataj - " "
26. mjr dypl. L.Mucha - " "
27. mjr dypl. W.Bobryk - " "
28. mjr dypl. S.Jezior - " "
29. kpt.mgr inż. L.Czeczulewski - st.asystent; kier.gabinetu;
30. mjr dypl. W.Janiec - st.asystent, kier.gabinetu;

Do katedry przybył mjr dypl. Władysław Bobryk, z Zakładu Badań Operac. ASG powrócili do katedry ppłk B.Mozgawa i mjr W.Majcher.

R o k 1966

Ubyli z katedry :

- płk dr W.Filar - do Inst.Dowodzenia ASG /1.08.66/;
- ppłk I.Szpilberg - do Inst.Dowodzenia ASG /3.01.66/;
- płk lek.med. E.Doubrawa;
- ppłk J.Bliźniuk;
- ppłk M.Mozgawa;
- ppłk A.Dobrowolski.

Awansowani: do stopnia pułkownika - ppłk Andrzejewski, do stopnia podpułkownika - mjr Mucha i mjr Jezior.

Ppłk Małecki został zatwierdzony na etat adiunkta.

R o k 1967

Z dniem 28.06.1967 r. szef Katedry TT gen.bryg. Lesław Dudek przeniesiony został na stanowisko Dyrektora Departamentu Wojskowego w Ministerstwie Oświaty i Szkol.Wyższego.

Komendant ASG powierzył obowiązki szefa Katedry TT płk dypl. W.Litwie.

Do katedry przybył mjr dypl. Włodzimierz Skrzecz - na stanowisko starszego asystenta.

Ubyli z katedry :

ppłk dr B.Lisowski; ppłk B.Dąbrowski; ppłk inż. S.Boczkowski; mjr inż. W.Majcher - do Katedry OTK.

R o k 1968

Do katedry przybył ppłk dypl. Piotr Jurko /ofic.sł.uzbr./.

Ubyli z katedry :

- płk dr W.Wójtowicz;
- płk M.Kaznowski;
- płk A.Starecki - do rezerwy;
- płk I.Gruber - do rezerwy;
- płk T.Sadluk - do Inst.Dowodzenia ASG;
- ppłk W.Dawidowicz - do rezerwy;
- mjr W.Janiec.

Awansowani: do stopnia pułkownika - ppłk Kaszlej, ppłk Małecki i ppłk Mikurenda, do stopnia podpułkownika - mjr Bobryk.

Odnaczeni "Złotym Krzyżem Zasługi": ppłk Jakubisiak i ppłk Rataj.

Stan kadry naukowo-dydaktycznej wynosi około 50 % potrzeb etatowych Katedry TT.

R o k 1969 r.

Na stanowisko szefa Katedry TT przybył gen.bryg. Mieczysław Cygan. Ponadto do katedry przybyli :

- płk dr Wiesław Wójtowicz - zastępca szefa katedry;
- płk dypl. Czesław Krukowski - starszy wykładowca;
- płk dypl. Adam Galimurski - na dwuletni staż dydaktyczny;
- ppłk dypl. Mieczysław Grodzki - czpo adiunkt;

- mjr dypl. Zefiryn Stefański - st.asystent.

Awansowany do stopnia pułkownika - ppłk P.Jurko.

R o k 1970

Obsada personalna Katedry TT :

1. Szef katedry	- gen.bryg. M.Cygan;
2. Zastępca szefa	- płk dypl. W.Litwa
3. " "	- płk dr W.Wójtowicz
4. Kierownik I Zespołu	- ppłk dr L.Mucha
5. Kierownik grupy	- ppłk dypl. W.Bobryk
6. " "	- mjr dypl. W.Skrzecz
7.	- ppłk dypl. Cz.Szafarski
8.	- ppłk mjr dypl. Z.Stefański.
9. Kierownik II Zespołu	- płk dypl. Z.Andrzejewski
10. Kierownik grupy	- ppłk dypl. H.Kopeć
11. Kierownik grupy	- ppłk dypl. M.Grodzki
12.	- ppłk dypl. S.Jezior
13.	- ppłk dypl. A.Rataj
14. Kierownik III Zespołu	- płk dypl. M.Leć
15. Kierownik grupy	- płk dr W.Jakubisiak
16.	- płk dypl. E.Kaszlej
17.	- płk dypl. F.Małecki
18.	- płk dypl. E.Mikurenda

Do katedry przybył ppłk dypl. Czesław Szafarski - st.asystent.

Awansowany do stopnia pułkownika - ppłk W.Jakubisiak.

Odnaczony "Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski" - płk E.Kaszlej.

R o k 1971

Przybyli do katedry :

- płk dr Stanisław Białas - st.wykładowca sł.samoch.;
- płk mgr inż. Eugeniusz Giel - st.wykładowca sł.czołgowej;
- mjr dypl. Zdzisław Kulawik - kierownik gabinetu.

Ubył z katedry - mjr dypl. W.Skrzecz.

Awansowani do stopnia pułkownika - ppłk H.Kopeć i ppłk L.Mucha.

Odnaczeni: "Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski" - płk Z.Andrzejewski, płk cz.Krukowski i płk W.Bobryk; "Złotym Krzyżem Zasługi" - ppłk M.Grodzki, ppłk S.Jezior i ppłk Cz.Szafarski.

R o k 1972

Przybyli do katedry :

- płk inż. Józef Szewczyk - zastępca szefa katedry;
- płk mgr inż. Zenon Kuś - adiunkt /ofic.śł.uzbr.i elektr./;
- ppłk mgr inż. Zenon Ciemięga - adiunkt /ofic.śł.uzbr.i elektr./;
- mjr inż. Tadeusz Sychowski - st.asystent /śł.czołg.-sam./;
- mjr lek.med. Lech Wróblewski - st.wykładowca.

Awansowany do stopnia podpułkownika - mjr Z.Stefański.

Odnaczony "Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski"

- płk W.Jakubisiak.

Płk dr W.Wójtowicz powołany został na stanowiska docenta.

W Katedrze zorganizowano trzy zespoły oficerów prowadzących zajęcia na kursach I,II i III roku studiów oraz zespół /czwarty/ zabezpieczenia technicznego.

R o k 1973

Obsada personalna Katedry TT :

- szef katedry	- gen.bryg. mgr M.Cygan
- zastępca szefa	- płk dypl. W.Litwa
- zastępca szefa	- płk dr W.Wójtowicz
- zastępca szefa	- płk inż. J.Szewczyk
- dowódca kursów tyłowych	- płk dypl. M.Leć
- st.wykładowca	- mjr lek.med. L.Wróblewski
- kierownik I Zespołu	- płk dr L.Mucha, adiunkt
kierownik 1 grupy	- ppłk dypl. M.Grodzki, adiunkt
kierownik 2 grupy	- ppłk dypl. S.Jezior, wykładowca
	- ppłk dypl. Cz.Szafarski, st.asyst.
	- mjr dypl. Z.Kulawik, st.asystent
- kierownik II Zespołu	- płk dypl. Z.Andrzejewski, st.wykładowca
kierownik 1 grupy	- płk dypl. Cz.Krukowski, st.wykład.
kierownik 2 grupy	- płk dypl. W.Bobryk, adiunkt
	- ppłk dypl. Z.Stefański, adiunkt
	- ppłk dypl. A.Rataj, st.asystent
- kierownik III Zespołu	- płk dr F.Małecki, adiunkt,
kierownik 1 grupy	- płk dypl. A.Galimarski, st.wykład.,
kierownik 2 grupy	- płk dypl. H.Kopeć, adiunkt
	- płk dr W.Jakubisiak, adiunkt
	- płk dypl. E.Kaszlej, st.wykład.,
	- płk dypl. E.Mikurenda, st.wykład.

- zespół techniczny :

- spec.śł.samoch. - płk dr S.Białas, st.wykładowca
- spec.śł.cz.-sam. - płk mgr inż. E.Giel, adiunkt
- - mjr inż. T.Sychowski, st.asystent,
- spec.śł.rakiet. - płk mgr inż. Z.Kuś, adiunkt
- spec.śł.uzbroj. - płk dypl. P.Jurko, st.wykładowca
- ppłk mgr inż. Z.Ciemięga, adiunkt.

Z katedry ubył płk dr L.Mucha do Katedry Strategii ASG.
Awansowany do stopnia pułkownika ppłk W.Bobryk.

Odznaczeni :

- "Sztandar Pracy II kl." - gen.bryg. M.Cygan
- "Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski" - płk H.Kopeć
i płk E.Giel
- "Złoty Krzyż Zasługi" - mjr Z.Kulawik.

IV okres - lata 1974-1976

R o k 1974

Przybyli do katedry :

- płk inż. Tadeusz Sasiadek - czpo st.wykładowca;
- ppłk dypl. Józef Brocki - st.asystent;
- ppłk dypl. Czesław Porzuczek - st.asystent;
- kpt. dypl. Henryk Jasiniewski - st.asystent;

Ubyli z katedry :

- płk dypl. E.Kaszlej - w stan spoczynku /12.01/; +
- płk dypl. W.Litwa - w stan spoczynku /6.08/;
- płk dr S.Białas - w stan spoczynku /6.08/;
- płk dypl. M.Leć - w stan spoczynku /2.10/;
- ppłk dypl. W.Skrzecz- do Katedry TC;
- ppłk dypl. Cz.Szafarski;
- zmarł płk dypl. Piotr Jurko /22.09/. +

Awansowani do stopnia podpułkownika: mjr T.Sychowski, mjr
L.Wróblewski.

R o k 1975

W celu usprawnienia kierowania w Katedrze TT dokonano zmian organizacyjnych, polegających na tym, że w miejsce dwóch pierwszych zespołów /pułkowego i dywizyjnego/ utworzono zespół taktyczny. Trzeci zespół /armijny/ utworzył zespół operacyjny.

Oficerowie z zespołu technicznego weszli w skład zespołu taktycznego lub operacyjnego. Jeden z zastępców szefa katedry został obciążony funkcją nadzoru nad sprawami naukowo-dydaktycznymi, zaś drugi - organizacyjno-administracyjnymi.

Przybyli do katedry :

- mjr dypl. Michał Błasiak - st.asystent
- mjr dypl. Ryszard Czyż - st.asystent

IV KADROWA ANALIZA STANU ZMIENNEGO SŁUCHACZY

Okres I - lata 1947-1954 /wg periodyzacji Kat.TT/

W omawianym okresie nie było zasadniczego /2 lub 3-letniego/ kursu kwatermistrzowskiego. Oficerowie kwat. szkoleni byli w ASG na Kursie Wieczorowym, Kursie Doskonalenia Dowódców i na Kursie Doskonalenia Oficerów Służb Tyłowych.

W roku 1952 studia w ramach KDO ukończyło 4 oficerów kwat. /jeden zmarł w czasie trwania kursu/.

W roku 1953 roczny KDOST ukończyło 9 oficerów. Z różnych przyczyn kursu nie ukończyło 6 oficerów.

W roku 1954 KDO ukończyło 2 oficerów kwat. /płk M. Matwijewicz i ppłk E. Toczek/.

Łącznie w I okresie przeszkolonych zostało 15 oficerów kwat.

Okres II - lata 1954-1964

W 1954 r. w ramach 2-letniego Kursu Operacyjnego utworzono grupę tyłową. Na pierwszy rok studiów powołano 17 oficerów. W następnym roku na Kurs Operacyjny powołano 12 oficerów kwat.

Pierwsza promocja oficerów kwat. odbyła się w 1956 r. Studia w ASG ukończyło i uzyskało dyplom 17 oficerów, w tym z wyróżnieniem mjr W. Filar i kpt. J. Kowalewicz. Druga promocja miała miejsce w 1957 r. Studia w ASG ukończyło 12 oficerów kwat., w tym z wyróżnieniem : ppłk Z. Szmalkowski, ppłk Cz. Bernat i mjr J. Dymkowski.

W październiku 1956 r. zaniechano dalszej organizacji Kursu Operacyjnego. Studia przedłużono do trzech lat, a grupę tyłową włączono do Fakultetu Ogólnowojskowego.

W 1956 r. na pierwszy rok studiów, po egzaminie konkursowym przyjęto 12 oficerów kwat., a następnie dodatkowo jeszcze 3 oficerów. Na drugim roku studiów do grupy doszedł jeszcze jeden

słuchacz. W lipcu 1959 r. 15 oficerów z tej grupy uzyskało tytuł oficera dyplomowanego. Jeden słuchacz /mjr Goleniewski/ nie został dopuszczony do obrony pracy dyplomowej.

W 1957 r. na pierwszy rok studiów przyjęto 10 oficerów kwat. W późniejszym okresie dołączono jeszcze jednego słuchacza. Wszyscy słuchacze tej grupy w lipcu 1960 r. ukończyli studia i uzyskali tytuł oficera dyplomowanego. Poza tym pracę dyplomową obronił mjr K.Goleniewski. Razem w 1960 r. - 12 oficerów.

W 1958 r. na pierwszy rok studiów przyjęto 12 słuchaczy kursu kwat. Wszyscy słuchacze tej grupy ukończyli studia w lipcu 1961 r. w tym kpt. S.Fryń - z wyróżnieniem.

W 1959 r. przyjęto na studia 9 oficerów kwat. Na drugim roku studiów do grupy tej dołączono /po ukończeniu WAK Kwat./ jeszcze jednego słuchacza. W lipcu 1962 r. dyplomy ukończenia studiów w ASG otrzymało 10 oficerów, z tego studia z wyróżnieniem ukończyli: ppłk W.Jakobisiak, ppłk A.Harna, ppłk Cz.Krukowski i ppłk W.Sokołowski.

W sierpniu 1960 r. na I Kurs Kwat. przyjęto 14 oficerów, którzy ukończyli studia i otrzymali tytuł oficera dyplomowanego w 1963 r.

W 1961 r. na studia przyjęto 11 oficerów, z tego jeden nie ukończył pierwszego roku. W 1964 r. studia ukończyło 10 oficerów w tym mjr M.Krysiński - z wyróżnieniem.

W 1962 r. na pierwszy rok studiów przyjęto 14 słuchaczy, z tego 2 przeniesiono na I Kurs Ogólnowojskowy, a 1 przerwał studia na własną prośbę.

W 1963 r. na pierwszy rok studiów przyjęto 12 oficerów kwat.

W 1957 r. w ASG utworzony został Wyższy Kurs Doskonalenia Oficerów Kwat. /WKDO Kwat./. Czas trwania studiów na tym kursie wynosił: w 1957 r. - 6 miesięcy, a w następnych latach - 10 miesięcy. W omawianym okresie na WKDO Kwat. przeszkolono :

- w 1957 r. : przyjęto 10 oficerów; ukończyło studia 9 oficerów;
- w 1958 r. : przyjęto 8 " ; " " 7 " ;
- w 1959 r. : " 10 " ; " " 10 " ;
- w 1960 r. : " 14 " ; " " 14 " ;
- w 1961 r. : " 15 " ; " " 15 " ;
- w 1962 r. : " 12 " ; " " 12 " ;
- w 1963 r. : " 13 " ; " " 13 " ;
- w 1964 r. : " 16 " ; " " 15 " ;

Poza tym w okresie 1954-1964 r. 7 generałów i oficerów kwat. ukończyło studia wieczorowe ASG, w tym 4 pracowników Katedry TT.

Zestawienie przeszkolonych w latach 1954-64 :

Rok ukończenia studiów	Studia 2-3 letnie zasadn.	Kurs Wieczorowy /3-letni/	WKDO Kwat.
1955	-	1	-
1956	17	1	-
1957	12	1	9
1958	-	-	7
1959	15	-	10
1960	12	1	14
1961	12	2	15
1962	10	-	12
1963	14	1	13
1964	10	-	15
Razem :	102	7	95

Okres III - lata 1964 - 1970

W związku z reorganizacją procesu studiów w ASG WP, w 1964r nie zorganizowano I Kursu Kwat. Przyjętych na pierwszy rok studiów oficerów kwat. wcielono w skład poszczególnych grup I Kursu Wojsk Lądowych /zintegrowany KWL/. Słuchacze drugiego i trzeciego roku kończyli studia wg dotychczasowego programu.

Ukończyli studia i uzyskali tytuł oficera dyplomowanego:

- w 1965 r. - 11 oficerów kwat. ;
- 1966 r. - 11 oficerów kwat. /z przyjętych w 1963 r. 12 oficerów/.

Na I zintegrowany KWL przyjęto w 1964 r. 7 oficerów specjalności tyłowych. Z tego w ciągu dwóch pierwszych lat 3 słuchaczy relagowano z akademii za brak postępów w nauce. W rezultacie w 1967 r. studia w ASG ukończyło 4 oficerów kwat.

W 1966 r. po egzaminach konkursowych zakwalifikowano na I KWL 10 oficerów kwat., z tego w 1969 r. studia ukończyło 6 słuchaczy. Trzech relagowano z ASG za brak postępów w nauce lub naruszenie dyscypliny, a jeden z powodu dłuższej choroby miał powtórzyć III rok studiów /mjr Kosiński/.

W 1967 r. na pierwszy rok studiów przyjęto 7 oficerów kwat. Dwóch z nich przerwało studia na własną prośbę, a jednego relagowano za brak postępów w nauce. W 1970 r. studia ukończyło 4 oficerów

W 1968 r. w ASG ponownie przystąpiono do organizacji kursów specjalistycznych, w tym i kursu kwatermistrzowskiego. Na pierwszy rok studiów przyjęto /po egzaminie konkursowym/ 15 oficerów kwat. W trakcie studiów do grupy tej doszło jeszcze 5 słuchaczy /z grup ogólnow., z WKDO kwat. i tp./, a 2 przerwało studia.

W 1969 r. na pierwszy rok studiów przyjęto 15 oficerów. W ciągu roku ubyło 3 słuchaczy: 2 relagowano za słabe postępy w nauce, a 1 odszedł na własną prośbę.

Studia na WKDO Kwat. ukończyli:

- w 1965 r.	- 21 oficerów	
- w 1966 r.	- 13	"
- w 1967 r.	- 14	"
- w 1968 r.	- 15	"
- w 1969 r.	- 18	"
- w 1970 r.	- 15	" /jeden nie ukończył/

W omawianym okresie przeszkolono łącznie :

- na kursie zasadniczym - 36 oficerów;
- na WKDO Kwat. - 96 oficerów.

Okres IV - lata 1970 - 1976

W 1970 r. Katedra Taktyki Tyłów przeszła na szkolenie wg systemu tyłów zintegrowanych /połączenie pionu kwatermistrzowskiego i pionu technicznego/. Od tego roku zamiast Kursu Kwat. organizowane są Kursy Tyłowe; po dwie grupy na każdym roku studiów.

Na drugim i trzecim roku Kursie Kwat. /aż do ich zakończenia/ zajęcia prowadzone są wg poprzedniego programu.

W 1971 r. ukończyło studia w ASG i zostało promowanych 18 oficerów kwat.

W 1972 r., z grupy liczącej w 1969 r. 15 słuchaczy, ukończyło studia i uzyskało dyplomy tylko 10 oficerów. Pozostali bądź to przerwali studia na własną prośbę, bądź też zostali relagowani za słabe postępy w nauce lub za wykroczenia dyscyplinarne.

W 1970 r. na I Kurs Tyłów przyjęto 30 oficerów, przy czym większość z nich pochodziła ze służb technicznych /głównie sł. czołg.-sam./. Część z nich była już po studiach na WAT i posiadała tytuł inżyniera. W ciągu pierwszego roku studiów ubyło 4 słuchaczy /zwolniono na ich prośbę lub relagowano za słabe postępy w nauce/. W lipcu 1973 r. 26 słuchaczy ukończyło studia w ASG, w tym z wyróżnieniem - ppłk St. Winnik.

W 1971 r., po wstępnym egzaminie, na pierwszy rok zakwalifikowano 15 oficerów. Departament Kadr MON polecił przyjąć dalszych 15 oficerów. Na studia zgłosiło się 29 słuchaczy, z których utworzono dwie grupy tyłowe. Z tej ilości promowanych zostało w lipcu 1974 r. 23 oficerów tyłów. W okresie tym Katedra TT miała poważne trudności z zabezpieczeniem procesu dydaktycznego na I i II Kursie Tyłów, spowodowane koniecznością opracowania nowych materiałów szkoleniowych, zwłaszcza dotyczących zabezpieczenia technicznego.

W 1972 r. na pierwszy rok studiów zakwalifikowano 28 oficerów, z tego 27 uzyskało w 1975 r. tytuł oficera dyplomowanego.

W 1973 r. na studia przyjęto 24 oficerów tyłów. Wszyscy słuchacze z pomyślnym wynikiem ukończyli studia w 1976 r.

W 1974 r. na I Kurs Tyłów przyjęto 25 oficerów. W ciągu roku jednego ze słuchaczy relagowano z ASG.

W 1975 r. na studia zakwalifikowano 29 oficerów różnych specjalności tyłowych. Jeden ze słuchaczy został relagowany za brak postępów w nauce.

Od 1970 r. WKDO Kwat. nie jest organizowany.

W okresie od 1971 do 1976 roku studia w ASG ukończyło 133 oficerów tyłów. Część absolwentów ze stanowisk technicznych skierowana została do wojsk lub instytucji wojskowych na stanowiska kwatermistrzowskie.

Od początku istnienia ASG WP do 1976 roku wyszkolono :

- na zasadniczych kursach kwat. i tyłowych - 271 oficerów tyłów;
- na kursach wieczorowych - 7 " " ;
- na WKDO Kwat./KDOST, KDO/ - 206 " " .

O g ó ł e m : 484 oficerów tyłów

23
36
37
31
23
28
188

V DZIAŁALNOŚĆ IDEOWO-WYCHOWAWCZA WŚRÓD KADRY I SŁUCHACZY

Okres I - lata 1947-1955

Praca ideowo-wychowawcza w Katedrze Taktyki Tyłów realizowana była na podstawie programowych zamierzeń partyjno-politycznych ASG, przy czym do 1953 r., tj. do czasu zorganizowania Kursu Doskonalenia Oficerów Służby Tyłów, dotyczyła ona przede wszystkim kadry katedry. Szkolenia polityczne dla kadry organizowane były przez aparat polityczny ASG. Poza tym do roku 1948 rozwijało działalność Koło Pracy Społecznej /KPS/.

W omawianym okresie członkowie partii katedry tworzyli najpierw grupę partyjną, a następnie Oddziałową Organizację Partyjną, wchodzącą w skład POP kadry naukowo-dydaktycznej ASG. W 1953 r. zorganizowany został KOSST, a w 1954 r. - grupa tyłowa słuchaczy 2-letniego Kursu Operacyjnego. Słuchacze - członkowie partii tworzyli grupy partyjne w ramach POP słuchaczy. Przedstawiciele OOP Katedry uczestniczyli w niektórych zebraniach grup partyjnych słuchaczy, służąc im swoją radą i pomocą.

Okres II - lata 1956 -1964

Od 1957 r. członkowie partii Katedry TT i kursów kwat., tworzą Podstawową Organizację Partyjną. Sekretarzem POP w tym okresie był mjr Szpilberg, a sekretarzem OOP kadry katedry mjr Mileszczyk /w latach 1956-59/.

Zerwanie z kultem jednostki i związane z tym ważne wydarzenia w życiu kraju wpłynęły na ożywienie działalności tak całej POP, jak i poszczególnych jej członków. Sprawy ideologiczne stały się tematem licznych zebrań i dyskusji, zwłaszcza wśród kadry dydaktycznej. W okresie tym wszyscy członkowie partii zachowali należyłą postawę i dyscyplinę partyjną.

Jednym z podstawowych zadań OOP Katedry TT było zabez-

pieczenie procesu dydaktycznego, zwłaszcza usunięcie niedociągnięć w prowadzeniu zajęć z taktyki tyłów, przygotowanie odpowiedniej ilości i jakości skryptów, usprawnienie metody wykorzystywania przez słuchaczy czasu nauki własnej, konsultacja prac dyplomowych itp. Ważnym zadaniem OOP słuchaczy kursów tyłowych było organizowanie pomocy koleżeńskiej dla słabszych słuchaczy oraz mobilizacja do osiągania dobrych wyników w nauce.

W latach 1960-63 /orientacyjnie/ funkcję sekretarza POP tyłów pełnił mjr Kopeć. Funkcje sekretarza OOP kadry pełnił płk Kaznowski, a następnie ppik Dąbrowski.

W roku 1963 /lub 1964/ OOP Katedry TT utworzyła odrębną POP, sekretarzem której został ppik Bliźniuk. Słuchacze kursów kwat. włączeni zostali do POP słuchaczy poszczególnych lat studiów. Słuchacze WKDOKwat. tworzyli odrębną POP.

Stan liczebny POP Katedry TT w 1964 r. wynosił 28 członków partii. W tym czasie w katedrze było dwóch oficerów bezpartyjnych.

Okres III - lata 1965-1973

W latach 1965-1967 funkcje sekretarza POP Katedry TT pełnili kolejno ppik Bliźniuk i płk Wójtowicz.

Na mocy uchwały KU PZPR w dniu 11.01.1968 r. odbyło się ostatnie zebranie POP Katedry. Jej członkowie zostali włączeni w skład POP katedr specjalnych /nr 3/. W katedrze utworzona została grupa partyjna, kierownikiem której został ppik Małecki. W tymże roku ppik Małecki wszedł w skład Komitetu Uczelnianego.

Wypadki marcowe zwiększyły wysiłek ideowo-wychowawczy kadry katedry, a po usunięciu z szeregów partyjnych syjonistów i ich sympatyków, wzmocniły stan ideowy pozostałych członków partii. W okresie tym oficerowie katedry uczestniczyli aktywnie w akcji uświadamiająco-odczytowej w rejonie Konina i Opola Lubelskiego

oraz zabezpieczali porządek w trakcie pochodu 1-Majowego w stolicy.

W roku 1970 kadra katedry utworzyła odrębną POP /nr 5/ liczącą 16 członków, kierowaną przez komitet w składzie : sekretarz - płk Małecki, zastępca - płk Mikurenda, członkowie - płk Wójtowicz, ppłk Kopeć i ppłk Mucha. Kursy tyłowe utworzyły POP-17, liczącą 53 członków i kandydatów.

Ze względu na wybór płk Małeckiego na z-cę sekretarza Komitetu Uczelnianego ASG, z dniem 2.04.1971 r. funkcje sekretarza POP-5 objął płk Mikurenda.

W grudniu 1972 r. na sekretarza POP-5 wybrany został płk Mucha. W skład komitetu weszli ponadto: płk Wójtowicz, płk Giel, ppłk Grodzki i mjr Kulawik. W tym czasie POP-5 liczyła 23 członków.

POP kadry utrzymywała stałe kontakty z POP słuchaczy. Ścisła współpraca obu komitetów dała należyte wyniki w pracy codziennej uwidoczniła się w osiąganiu dobrych rezultatów w nauce i w poprawie dyscypliny na kursach tyłowych.

W okresie tym Katedra TT nawiązała współpracę z zakładem Mera Pniefal - Falenica. Jednak kontakty z tym zakładem pracy, mimo starań ze strony POP-5, były dorywcze i luźne, bez specjalnych efektów obustronnych.

W związku z 30 rocznicą LWP w roku 1973 zwiększył się udział członków POP w różnych akcjach społecznych. Większość członków partii, długoletnich pracowników wojska, uczestniczyło w prelekcjach organizowanych w różnych szkołach i zakładach pracy. Zarówno kadra, jak i słuchacze uczestniczyli we wszystkich czynach partyjnych na terenie uczelni i na Wisłostradzie.

Okres IV - lata 1974-1976

Z powodu odejścia z katedry płk Muchy, obowiązki sekretarza

POP-5 na początku 1974 r. przyjął płk Wójtowicz. Po akcji sprawozdawczo-wyborczej w listopadzie 1974 r. sekretarzem POP-5 został płk Małecki, a sekretarzem POP-17 /słuchaczy/ - mjr Dubaniewicz. W tym czasie rozpoczęto akcję związaną z wymianą legitymacji partyjnych. Nowe legitymacje wręczone zostały członkom partii wiosną 1975 r.

W grudniu 1974 r., na podstawie decyzji KP ASG, nastąpiło połączenie POP-5 i POP-17 w jedną podstawową organizację partyjną /POP-5/, liczącą około 100 członków.

Sekretarzem nowo powstałej POP został tow. Małecki, a zastępcami tow. Grodzki i tow. Dubaniewicz. W związku z wyborem na sekretarza POP-5, tow. Małecki w marcu 1975 r. zwolniony został z pełnienia obowiązków członka KP ASG.

Działalność POP kadry i słuchaczy wynikała z potrzeb życia codziennego i dostosowana była do aktualnej sytuacji międzynarodowej, krajowej i wewnątrzorganizacyjnej. Planowe i doraźne przedsięwzięcia ideowo-wychowawcze dawały konkretne efekty w postaci podnoszenia kwalifikacji zawodowych i społecznych /konferencje ideowo-teoretyczne, uczęszczanie na WUMI/, a zaangażowanie członków partii w pracach społecznych /kuratorzy, członkowie organizacji społecznych, komisji itp./ było dowodem pełnej ich świadomości obywatelskiej. Zebrania przeprowadzane w tym okresie były każdorazowo podbudowane ideologicznie i miały zawsze akcent wychowawczy. Aktywność na zebraniach oraz osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej, jak również wiele uzyskanych wyróżnień, dawały satysfakcję towarzyszom oraz mobilizowały ich do osiągania jeszcze lepszych efektów.

W ostatnim okresie szczególna uwaga zwrócona została na organizację współzawodnictwa i przodownictwa. Do 1973 r. sprawy te realizowane były samorzutnie, bez usankcjonowania oficjalnym doku

mentem. Wysiłek wychowawczy oficerów katedry oraz dążenia słuchaczy kursów tyłowych nakierowane były na osiągnięcie lepszych od przeciętnych wyników w nauce i dyscyplinie oraz w przedsięwzięciach natury politycznej i społecznej.

Wprowadzony zarządzeniem komendanta Akademii nr 44/76 "Regulamin przodownictwa i współzawodnictwa dla żołnierzy ASG WP im. gen. broni K. Świerczewskiego" dał podstawę zmobilizowania całego stanu osobowego katedry i grup szkoleniowych do podwyższania swych wiadomości i uzyskiwania wysokich ocen w nauce i pracy.

W latach 1973-76 tytuły przodowników uzyskali :

a/ tytuł "wzorowy nauczyciel akademii" :

- płk Z. Andrzejewski
- płk W. Bobryk
- płk W. Jakubisiak
- płk H. Kopeć
- płk L. Mucha

b/ tytuł "wzorowy słuchacz" :

- kpt. Cz. Gizicki
- kpt. M. Kopeć
- kpt. W. Martyniak
- kpt. A. Usowski
- kpt. J. Wiejak

Dnia 14.10.1975 r. wszystkie grupy szkoleniowe kursu tyłów podjęły zobowiązanie ubiegać się o tytuł przodującej grupy szkoleniowej w szkoleniu i dyscyplinie oraz oficjalnie zgłosiły swój akces we współzawodnictwie.

VI DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA KATEDRY TAKTYKI TYLÓW

Okres I - lata 1947-1955

Podstawowymi zadaniami Katedry TT dotyczącymi działalności dydaktycznej było:

- prowadzenie zajęć w zakresie organizacji tyłów oraz materiałowo-technicznego i medycznego zabezpieczenia działań bojowych wojsk /taktyka tyłów/;
- przygotowanie bazy naukowo-materiałowej dla uruchomienia procesu szkolenia grup kwatermistrzowskich.

Do roku 1950 oficerowie katedry prowadzili zajęcia z taktyki tyłów wyłącznie na kursach ogólnowojskowych:

- na I roku - ze szczebla pułku,
- na II roku - ze szczebla dywizji,
- na III roku - ze szczebla korpusu i armii.

W latach 1950-53 czynne były Kursy Doskonalenia Dowódców /KDD/, a w roku 1953 - Kurs Doskonalenia Oficerów Służby Tyłów /KDOST/.

W roku akademickim 1953/54 zakres zadań dydaktycznych katedry uległ gwałtownemu rozszerzeniu. W roku tym zajęcia z taktyki tyłów prowadzone były na trzech kursach ogólnowojskowych, na WAK Ogólnow., na WAK Kom. Wojsk. oraz na Fakultetach Artylerii, Wojsk Panc., Lotnictwa i Rozpoznania Wojskowego. Poza tym, od 1952 r. czynne były kursy wieczorowe ASG.

Z powodu braku dostatecznej ilości wykładowców taktyki tyłów część zajęć z tego przedmiotu prowadzili kierownicy poszczególnych grup na podstawie materiałów i instruktorzy Katedry TT.

W 1954 r., w ramach 2-letniego Kursu Operacyjnego, zorganizowana została 17-osobowa grupa tyłowa. Studia na Kursie Operacyjnym uprawniały do uzyskania tytułu oficera dyplomowanego. Utworzenie tego kursu spowodowało dalsze rozszerzenie zadań dydaktycznych katedry. Na pierwszym roku studiów prowadzone były

zajęcia ze szczebla pułku i dywizji, a na drugim - ze szczebla korpusu i armii oraz w ogólnych zarysach ze szczebla frontu.

W 1955 r. utworzona została druga i ostatnia grupa tyłowa Kursu Operacyjnego /12 słuchaczy/.

Okres II - lata 1956-1964

Do planu i programu studiów na wszystkich kursach wprowadzono nowe zagadnienia i tematy, uwzględniające organizację i pracę tyłów w działaniach bojowych w warunkach stosowania broni atomowej. Wymagało to odpowiedniego przygotowania kadry dydaktycznej katedry zapoznania jej z zasadami działania i skutkami rażenia broni jądrowej oraz ustalenia nowych zasad organizacji i działania tyłów w warunkach bojowych. Trzeba też było opracować nowe materiały szkoleniowe, a zwłaszcza skrypty i ćwiczenia uwzględniające problematykę stosowania broni masowego rażenia.

W 1956 r. zaprzestano dalszej organizacji Kursu Operacyjnego. W związku z tym studia dla oficerów kwat. przedłużono do trzech lat. Grupa słuchaczy kwat. zakwalifikowana na pierwszy rok studiów została włączona do Fakultetu Ogólnowojskowego. Program dla grup tyłowych przewidywał taką samą ilość godzin zajęć z taktyki i sztuki operacyjnej jak na grupach ogólnowojskowych. Na pierwszym roku studiów tematyka obejmowała szczebel pułku, na drugim - szczebel dywizji, na trzecim - szczebel armii i ogólnie frontu.

W porównaniu z Kursem Operacyjnym dokonano pewnych zmian :

- skrócono ilość godzin szkolenia fachowego w OSSKwat.;
- zmniejszono ilość godzin wykładów;
- zwiększono ilość godzin seminarium i ćwiczeń na mapach.

Zakres i treść studiów z przedmiotu taktyki tyłów ustalone były w planie studiów i programach tematycznych, projektowanych na podstawie wytycznych komendanta ASG, a następnie omawianych w katedrze i na Radzie Naukowej. Po uzgodnieniu i zaaprobowaniu

przez Główne Kwatermistrzostwo plan i programy studiów zatwierdzone były przez Szefa Sztabu Generalnego WP.

W 1963 r. do problematyki zajęć prowadzonych przez Katedrę TT włączone zostały przewozy wojskowe. W związku z tym w Katedrze powstał Zespół Przewozów Wojskowych opracowujący i prowadzący zajęcia na temat wykorzystania transportu samochodowego, kolejowego, powietrznego i morskiego oraz zabezpieczenia drogowego w działaniach bojowych.

Szkolone grupy kwatermistrzowskie w latach 1956-64:

- 1955/56: 1 i 2 grupa Kursu Operacyjnego, WKDO Kwat.;
- 1956/57: 2 grupa Kursu Operacyjnego, 1 Kurs Kwat./3-letni/, WKDO Kwat.;
- 1957/58: 1 i 2 Kurs Kwat., WKDO Kwat.;
- 1958/59: 1, 2 i 3 Kurs Kwat., WKDO Kwat.;
- do roku 1963/64 - bez zmian /po cztery grupy rocznie/.

Okres III - lata 1965 - 1973

W latach 1965-73 zaszły zasadnicze zmiany w zakresie systemów dowodzenia wojskami oraz postępowało doskonalenie uzbrojenia i wyposażenia wojsk, a zwłaszcza ich rakietyzacja. Wszystko to miało poważny wpływ na proces dydaktyczny w akademii.

Poza tym, w omawianym okresie kilkakrotnie dokonano poważnej reorganizacji procesu studiów w ASG WP.

Od roku akademickiego 1964/65 zaprzestano organizowania kursów specjalistycznych wojsk lądowych. Powstał zintegrowany Kurs Wojsk Lądowych /KWL/ o jednolitym programie nauczania dla wszystkich słuchaczy. 7 Oficerów kwat., zakwalifikowanych na pierwszy rok studiów, włączono do poszczególnych grup I KWL. Zajęcia grupowe i praktyczne z taktyki tyłów dla tych słuchaczy prowadzone były zwykle oddzielnie. Umożliwiało to bardziej szczegółowe potraktowanie rozpatrywanej problematyki tyłowej. Słuchacze II i III Kursu

Kwat. kontynuowali studia wg dotychczasowego programu. Nie uległ zmianie również program szkolenia WKDO Kwat.

Jednocześnie z reorganizacją procesu studiów rozwiązano w Katedrze TT Zakład Przewozów Wojskowych.

W roku 1968 nastąpiła kolejna reorganizacja procesu studiów w ASG WP. Zaniechano dalszego tworzenia zintegrowanych KWL i powrócono do koncepcji kursów specjalistycznych.

W roku szkolnym 1968/69 powstaje I Kurs Kwat., na którym taktyka tyłów - obok taktyki i sztuki operacyjnej - była przedmiotem profilującym.

Słuchacze II i III roku studiów szkoleni byli nadal wg programu kursów zintegrowanych.

Wraz z utworzeniem kursów kwatermistrzowskich rozszerzył się znacznie zakres zadań dydaktycznych Katedry TT.

Zgodnie z zarządzeniem Sztabu Generalnego, od roku 1970 katedra przechodzi na szkolenie wg systemu tyłów zintegrowanych. W wyniku tej reorganizacji /dot.głównie Katedry TT/ uległ zasadniczej zmianie profil szkolenia z taktyki tyłów oraz zakres działalności dydaktycznej katedry. Zmienił się również skład kadry dydaktycznej katedry oraz ilościowy i jakościowy stan słuchaczy kursów tyłowych.

Zamiast kursów kwatermistrzowskich powstały kursy tyłowe liczące po dwie grupy na każdym roku studiów /12-15 słuchaczy w jednej grupie/. W programie i planach szkolenia z taktyki tyłów uwzględniono znaczną ilość godzin na zajęcia dotyczące organizacji i pracy służby czołgowo-samochodowej oraz służby uzbrojenia i elektroniki. Uwzględniono również zajęcia dotyczące organizacji i pracy tyłów w warunkach pokojowych.

Rozszerzenie problematyki zajęć dydaktycznych i zwiększenie ich ilości wymagało powiększenia kadry dydaktycznej katedry, a przede wszystkim uzupełnienia jej specjalistami służb techni-

cznych. Katedra TT zmuszona została do uaktualnienia swej bazy naukowo-dydaktycznej, do opracowania szeregu podręczników, skryptów ćwiczeń itp., uwzględniających działalność służb technicznych i integrację wszystkich pionów tyłowych.

Zmienił się również skład słuchaczy kursów tyłowych. Od 1970 wśród zakwalifikowanych na studia najliczniejszą grupę zaczęli stanowić oficerowie służby czołgowo-samochodowej. Poza tym przybywała pewna ilość oficerów służb kwatermistrzowskich, służby uzbrojenia i elektroniki, służby komunikacji wojskowej, wojsk drogowych oraz w nielicznych przypadkach oficerowie innych rodzajów wojsk /np. inż.sap., łączn./.

W katedrze zorganizowano cztery zespoły dydaktyczne:

- zespół pułkowy - zabezpieczał zajęcia na kursach I roku studiów;
- zespół dywizyjny - na II roku studiów;
- zespół armijny - na III roku studiów;
- zespół techniczny - na wszystkich kursach.

Od 1970 r. zaprzestano organizowania Wyższego Kursu Doskonalenia Oficerów Kwat.

Kursy kwatermistrzowskie i tyłowe w latach 1965-73:

- 1964/65: II i III Kurs Kwat., WKDO Kwat.;
- 1965/66: III Kurs Kwat., WKDO Kwat.;
- 1966/67 i 1967/68: WKDO Kwat.;
- 1968/69: I Kurs Kwat., WKDO Kwat.;
- 1969/70: I i II Kurs Kwat., WKDO Kwat.;
- 1970/71: I Kurs Tyłowy /2 grupy/, II i III Kursy Kwat.;
- 1971/72: I i II Kursy tyłowe /po 2 grupy/, III Kurs Kwat.;
- 1972/73: I, II i III Kursy Tyłowe /po 2 grupy/.

Okres IV - lata 1974-1976

W okresie tym w działalności dydaktycznej katedry nie zaszły poważniejsze zmiany w stosunku do roku 1973.

W 1974 r. w Katedrze TT, zamiast dotychczasowych czterech, utworzono dwa zespoły dydaktyczne:

- zespół taktyczny, zabezpieczający zajęcia ze szczebla pułku i dywizji;
- zespół operacyjny, zabezpieczający zajęcia ze szczebla armii.

W omawianym okresie Katedra Taktyki Tyłów aktywnie uczestniczyła w eksperymentach dotyczących doskonalenia procesu dydaktyczno-wychowawczego w ASG WP. Katedra dokonała pewnych prób zastosowania nowych metod nauczania słuchaczy, a mianowicie :

- zastąpienie niektórych wykładów t.zw. "lekcją";
- zmodyfikowanie zajęć grupowych;
- zmodyfikowanie konferencji pedagogicznych.

Termin "lekcja" można utożsamić z terminem "wykład konwersatoryjny". Zastąpienie klasycznego wykładu lekcją ma na celu maksymalną aktywizację słuchaczy w czasie wykładu. Wykład taki jest bogato ilustrowany pomocniczymi materiałami audiowizualnymi a słuchacze mają możliwość zadawania pytań wykładowcy.

Przygotowanie się wykładowcy do lekcji wymaga znacznie więcej czasu. Taka metoda wykładu jest nadal stosowana przez katedrę.

Modyfikacja zajęć grupowych polegała w głównej mierze na wypracowaniu podstawowych rozwiązań nie w czasie nauki własnej słuchaczy, lecz podczas zajęć, pod kierunkiem wykładowcy. Słuchacze podczas zajęć pracują w 3-osobowych grupach. W rezultacie poświęcają mniej czasu na znalezienie właściwego rozwiązania, uczą się szybkiego podejmowania decyzji i działania zespołowego, a podczas nauki własnej mogą więcej czasu poświęcać samodzielnemu studiowaniu.

Katedra - poza metodą dotychczasową - stosuje dwie nowe formy konferencji pedagogicznej. Wstępna konferencja pedagogiczna prowadzona jest na początku roku akademickiego celem zaznajomienia wykładowców ze słuchaczami danej grupy. Natomiast konferencja pedagogiczna z obecnością słuchaczy ma na celu zaznajomienie określonego słuchacza z opinią i uwagami wykładowców, wskazania jego niedociągnięć, udzielenia rad itp.

Katedra TT wysunęła propozycję zmiany skali ocen słuchaczy. Proponowała dwa warianty ocen : 0 - 7 lub też 0 - 12. Poza tym katedra proponowała zbadanie celowości wdrożenia do praktyki skróconej jednostki metodycznej /30 lub 40 minut/.

Od 1974 r. w ASG WP rozwinął się ruch współzawodnictwa pomiędzy poszczególnymi kursami i grupami. W ruchu tym uczestniczą również słuchacze kursów tyłowych.

X X X
X

W swej działalności dydaktycznej Katedra TT dążyła do wychowania pełnowartościowych, wszechstronnie przygotowanych oficerów - organizatorów tyłów. Dla osiągnięcia tego celu katedra współdziałała z jednostkami i instytucjami wojskowymi. Kadra katedry i słuchacze kursów tyłowych /kwatermistrzowskich/ uczestniczyli w ćwiczeniach na mapach organizowanych wspólnie przez poszczególne OW i akademię oraz w licznych ćwiczeniach i pokazach organizowanych przez Sztab Generalny, Główne Kwatermistrzostwo, wyższe uczelnie i jednostki wojskowe.

W czasie I i II roku studiów słuchacze kursów tyłowych kierowani byli na przeszkolenie fachowe do innych uczelni:

- z gospodarki materiałowej okresu pokojowego - do WSOSK;
- z gospodarki sprzętem czołgowo-samochodowym oraz uzbrojeniem i elektroniką - do WSSam i OSSUIE. Poza tym odbywali w tym okresie praktykę w jednostkach wojskowych.

Dla zaznajomienia słuchaczy z bieżącą problematyką poszczególnych służb tyłowych, angażowano przedstawicieli tych służb /z instytucji centralnych/ do przeprowadzenia odpowiednich wykładów lub prelekcji.

Katedra starała się utrzymać możliwie stały kontakt z absolwentami kursów tyłowych. Aby uzyskać odpowiedź na szereg nurtu-

jących katedrę problemów - m.in. dotyczących zagadnień dydaktyczno-wychowawczych - przesyłano absolwentom odpowiednie ankiety oraz organizowano zjazdy i konferencje absolwentów z udziałem przedstawicieli instytucji centralnych i uczelni zajmujących się problematyką tyłową.

VII DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Okres I - lata 1947 - 1955

Działalność naukowo-badawcza Katedry Taktyki Tyłów w latach 1947-1955 skierowana była przede wszystkim na zabezpieczenie procesu dydaktycznego w ASG. Szersze rozwinięcie tej działalności było niemożliwe z kilku powodów, a mianowicie :

1. Ilość kadry dydaktycznej w katedrze wzrastało zbyt wolno w stosunku do wzrostu potrzeb szybko rozwijającej się akademii / od 1 oficera w 1947 r. do 18 w 1955 r./ . W niektórych latach część zajęć z taktyki tyłów musieli przejąć wykładowcy ogólnowojskowi.
2. Większość kadry nie posiadała dostatecznego doświadczenia w pracy naukowo-dydaktycznej. Np. w roku 1954 na 15 oficerów katedry tylko 5 posiadało wyższe studia wojskowe. Trzech wykładowców studiowało na kursie wieczorowym ASG. Inni podnosili swoje kwalifikacje pedagogiczne pod kierunkiem bardziej doświadczonych oficerów oraz w ramach szkolenia katedralnego i akademickiego.
3. Zorganizowana w 1948 r. katedra nie posiadała żadnej bazy materiałowo-szkoleniowej. Zatem główny wysiłek katedry musiał być skierowany na możliwie szybkie opracowanie niezbędnych skryptów konspektów wykładów, schematów, ćwiczeń itp.

Mimo niesprzyjających warunków Katedra TT opracowała w latach 1948-1955 poważną ilość materiałów, a mianowicie :

- a/ w latach 1948-1951 rozdziały o organizacji i pracy tyłów w wydanych przez ASG podręcznikach na temat organizacji i prowadzenia działań bojowych przez pułk piechoty, dywizję piechoty i korpus armijny;
- b/ rozdziały o organizacji i pracy tyłów w wydanych przez ASG zbiorach na temat organizacji i prowadzenia zaczepnej i obronnej operacji armii;
- c/ materiały na konferencje teoretyczno-naukowe ASG organizowane w latach 1953-1955;

d/ sześć artykułów do czasopism wojskowych ;

e/ około 100 różnych materiałów szkoleniowych /nie licząc opracowań metodycznych i schematów/, w tym kilkadziesiąt skryptów.

W dniach 6-7.10.1953 r. na sesji naukowej ASG z okazji X-lecia PRL płk Wiśniewski wygłosił koreferat n.t.: "Działanie tyłów i AWP w okresie przemarszu i w działaniach przy przełamaniu Wątku Pomorskiego".

W dniach 18-23 listopada 1953 r. odbyła się konferencja Naukowa ASG, na której Katedra TT wystąpiła z referatem nt.: "Organizacja i praca tyłów DZ KA w natarciu". Referat wygłosił kpt. dypl. J. Bliźniuk.

Na sesji naukowej ASG w lipcu 1954 r. poświęconej uczczeniu X-lecia powstania PRL, płk Wiśniewski wygłosił referat nt.: "Powstanie tyłów LWP, ich udział w wojnie z faszyzmem hitlerowskim i rozwój w okresie powojennym".

Na konferencji teoretyczno-naukowej /7-12, 12.1955 r./ referat wygłosił szef Katedry TT płk dypl. F. Wiśniewski. Temat: "Organizacja tyłów zabezpieczenia materiałowego natarcia korpusu armijnego w warunkach obustronnego stosowania broni atomowej".

II okres - lata 1956-1964

W latach 1956-64 w ASG położono duży nacisk na podnoszenie przez kadre dydaktyczną kwalifikacji zawodowych i uzyskiwanie przez nią stopni naukowych. Stworzono też odpowiednie warunki realizacji tych zamierzeń.

Do 1964 r. 100 % kadry Katedry TT posiadało już wyższe wykształcenie wojskowe. Kilku wykładowców ukończyło studia w ASG na kursie wieczorowym lub zasadniczym /3-letnim/.

Wykładowcy, którzy nie posiadali praktyki pracy w jednostkach wojskowych, byli systematycznie kierowani na roczny staż na stanowiskach kwatermistrzów dywizji /lub ich zastępców/.

Do 1958 r. wszyscy oficerowie katedry, którzy nie posiadali pełnego średniego wykształcenia cywilnego zrobili maturę na kursach wieczorowych.

W omawianym okresie wielu oficerów katedry otworzyło przewody doktorskie. Wprawdzie niektórzy z nich po pewnym czasie zrezygnowali /z różnych przyczyn/ z pisania pracy doktorskiej, jednak część oficerów osiągnęła zamierzony cel.

We wrześniu 1959 r. na aspiranturę do Związku Radzieckiego zostali skierowani:

- ppłk dypl. W.Wójtowicz - na 1 rok;
- mjr dypl. B.Lisowski - na 3 lata.

Rozprawę doktorską obronili i uzyskali tytuł doktora nauk wojskowych:

- w 1961 r. : ppłk W.Wójtowicz - w Wojskowej Akademii Tyłów i Transportu w Leningradzie;
- w 1963 r. : ppłk W.Filar - w ASG WP;
ppłk B.Lisowski - w Wojsk.Akademi Tyłów i Transportu w Leningradzie.

W 1963 r. w Katedrze TT powstało studium doktoranckie OTK pod kierownictwem geh.bryg. L.Dudka.

W latach 1956-64 w katedrze opracowano :

- 79 skryptów i wykładów /około 50 % skryptów/;
- 48 artykułów opublikowanych w czasopiśmie wojskowych /większość w "Przeglądzie Kwaternistrzowskim" i w "Myśli Wojskowej"/;
- 4 opracowania teoretyczne wykonane na zlecenie instytucji centralnych MON.

W 1960 r. zespół autorski ASG, w tym płk F.Wiśniewski, otrzymał nagrodę Ministra Obrony Narodowej I stopnia za pracę naukową: "Maskowanie operacyjne".

III okres - lata 1965 - 1973

Obronili prace doktorskie i uzyskali tytuł doktora nauk wojskowych następujący pracownicy Katedry TT :

- 1967 r. gen.bryg. L.Dudek;
- 1968 r. ppłk dypl. W.Dawidowicz;
ppłk dypl. W.Jakubisiak;
- ppłk dypl. L.Mucha;
- 1972 r. płk dypl. F.Małecki.

W 1965 r. ppłk dypl. H.Kopeć ukończył SGPiS i uzyskał tytuł magistra.

W omawianym okresie w Katedrze TT opracowano kilkanaście tematów naukowych zleconych przez Sztab Generalny, Główne Kwatermistrzostwo WP i inne instytucje. Katedra uczestniczyła również w pracach realizowanych przez wojskowe instytucje centralne i okręgi wojskowe, m.in. w opracowaniu 9 podręczników, około 10 opracowań teoretycznych, instrukcji, ćwiczeń, referatów itp. Za opracowania naukowe 4 oficerów katedry uzyskało nagrodę Ministra Obrony Narodowej.

Poza tym w Katedrze TT opracowano i wydano 4 podręczniki, 30 skryptów, 10 opracowań teoretycznych oraz opublikowano ponad 50 artykułów w czasopismach wojskowych.

Większość artykułów publikowana była w "Przeglądzie Kwatermistrzowskim" i w "Myśli Wojskowej", natomiast opracowania teoretyczne - głównie w "Zbiorze Prac Akademii".

Według lat kształtowało się to następująco :

Rok wydania	Podręczniki	Skrypty	Opracowania teoretyczne	Artykuły
1965 r.	-	5	1	16
1966 r.	-	7	3	7
1967 r.	-	3	-	7
1968 r.	-	3	-	4
1969 r.	-	5	1	4
1970 r.	2	1	1	4
1971 r.	1	2	1	1

Rok wydania	Podręczniki	Skrypty	Opracowania teoret.	Artykuły
1972 r.	1	2	-	4
1973 r.	-	2	3	6
Razem:	4	30	10	53

Zespół oficerów katedry /Dawidowicz, Dąbrowski, Pilar, Małek opracował "Kwatermistrzostwo Ludowego Wojska Polskiego w latach 1943-1945". Dzieło to, liczące około 1000 stron, wydane zostało przez WIH w 1972 r.

Oficerowie katedry wygłosili kilkaset prelekcji w ramach Kół Wiedzy Wojskowej. Byli też często angażowani do wygłaszania wykładów na zajęciach szkoleniowych w różnych jednostkach i instytucjach wojskowych.

W związku z 25-leciem ASG WP, w grudniu 1972 odbyło się sympozjum naukowe na temat: " Niektóre problemy tyłowego zabezpieczenia sił zbrojnych we współczesnych działaniach wojennych". Materiały na te sympozjum opracował zespół Katedry TT.

IV okres - lata 1974-1976

Obronili rozprawy doktorskie i uzyskali tytuł doktora :

- 1975 r.: gen.bryg. M.Cygan - w Wojskowej Akademii Tyłów i Transportu w Leningradzie;
- 1976 r.: ppłk lek.med. L.Wróblewski - W Centrum Kształcenia Podyplomowego WAM /doktor med./.

Rozpoczęli starania o otwarcie przewodów habilitacyjnych :

płk dr W.Wójtowicz i płk dr W.Jakubisiak.

Otwarte przewody doktoranckie posiadają: płk W.Dobryk, ppłk Ciemięga, płk H.Kopeć, ppłk Z.Kulawik i ppłk Z.Stefański. Na studium doktoranckim : ppłk Z.Kulawik, ppłk T.Sychowski i kpt. Gągalski.

W latach 1974-76 w katedrze opracowano i wydano 2 podręczniki, 11 skryptów, 3 opracowania teoretyczne oraz informatory, poradniki dla słuchaczy i inne pomoce naukowe. Opublikowano 15 arty-

kułów w czasopiśmie wojskowych. Poza tym w katedrze opracowano kilka tematów zleconym przez instytucje centralne, np.:

- a/ w 1974 r.: "Organizacja obrony i ochrony tyłów operacyjnych" /dla Gł.Kwat.WP/;
- b/ w 1975 r.: "Usprawnienie systemów zabezpieczenia materiałowego wojsk operacyjnych";
"Metodologia badań problemów tyłowych w ćwiczeniach doświadczalnych" /dla Gł.Kwat.WP/;
- c/ w 1976 r.: przystąpiono do opracowania tematu naukowego:
" Uruchamianie i odtwarzanie systemu tyłowego zabezpieczenia wojsk frontu zewnętrznego w warunkach zakłóceń i dezorganizacji spowodowanych oddziaływaniem przeciwnika...". Zakończenie tej pracy przewidziane w 1980 r.

W maju 1976 r. Katedra TT zorganizowała konferencję nt.:
" Efektywność kształcenia słuchaczy Kursu Tyłów ASG WP". Udział w tej konferencji wzięli absolwenci kursów tyłowych z lat 1972-1975 oraz liczni przedstawiciele instytucji centralnych i wyższych uczelni wojskowych.

Przedstawiciele katedry aktywnie uczestniczyli w licznych konferencjach i sympozjach naukowych, organizowanych przez wyższe uczelnie wojskowe i inne instytucje, zwłaszcza jeżeli konferencja te bezpośrednio lub pośrednio dotyczyły problematyki organizacji i pracy tyłów lub zagadnień dydaktyki.

VIII DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNA

Okres I - lata 1947 - 1955

Działalność organizacyjno-administracyjna Katedry Taktyki Tyłów do 1953 r. ograniczała się w zasadzie do przedsięwzięć wewnętrznych. Głównym problemem było uzupełnienie kadry dydaktycznej oraz stworzenie bazy szkoleniowej.

W 1953 r. Akademia przeniesiona zostaje z ulicy Opaczewskiej do Rembertowa. Dla Katedry TT wyznaczono pomieszczenia w bloku "D" /później - blok 4/.

W tymże roku ASG z uczelni jednowydziałowej rozbudowana została na uczelnię wielowydziałową; nastąpiło powstanie szeregu nowych Fakultetów. Reorganizacja Akademii wymagała od Katedry TT nawiązania ściślejszej współpracy z innymi katedrami oraz z instytucjami centralnymi w zakresie zabezpieczenia procesu dydaktycznego. Zwiększył się również udział oficerów katedry w różnego rodzaju komisjach służbowych i społecznych.

W 1954 r. zorganizowana została pierwsza grupa tyłowa Kursu Operacyjnego. Choć grupa ta pod względem służbowym nie podlegała katedrze, to jednak wymagała ogólnego nadzoru ze strony kierownictwa katedry i kierownika grupy.

Okres II - lata 1956-1964

Od 1955 r. katedra prowadzi zajęcia z organizacji i pracy tyłów w warunkach stosowania broni jądrowej. Proces zaznajomienia się kadry katedry z zasadami działania i skutkami nowego środka rażenia wymagał ścisłej współpracy z Katedrą Chemiczną.

Po utworzeniu grup kwatermistrzowskich, od roku akademickiego 1954/55 Katedra TT zaczęła spełniać w określonym zakresie funkcje fakultetu kwatermistrzowskiego. Poza prowadzeniem zajęć z taktyki tyłów, jako przedmiotu profilującego, do jej zadań należało opracowywanie planu studiów oraz programów tematycznych, wyznacze-

nie kierowników grup szkoleniowych i inne prace organizacyjne.

W kwietniu 1956 r. szef katedry, płk Wiśniewski przebywał przez 10 dni w Akademii im. Frunze w Moskwie /wraz z delegacją ASG/. Celem tej wizyty było zapoznanie się z systemem, zakresem i metodą studiów w tamtejszej akademii oraz z organizacją i charakterem pracy gabinetów taktycznych.

Wiele wysiłku poświęcono urządzeniu gabinetu taktycznego katedry. Gabinet wyposażono m.in.w :

- schematy i mapy robocze;
- modele wyposażenia tyłów /kuchni, pieców polowych/ i urządzeń tyłowych oraz odpowiednie fotografie;
- piaskownice;
- model bomby atomowej;
- przedmioty wyposażenia, racje żywnościowe itp.

W 1959 r. kursy kwatermistrzowskie zostały podporządkowane bezpośrednio Katedrze Taktyki Tyłów. Utworzone zostało stanowisko dowódcy kursów kwat., odpowiedzialnego za całokształt spraw organizacyjno-administracyjnych słuchaczy.

Od 20 do 30 listopada 1960 r. delegacja katedry w składzie: płk F. Wiśniewski, płk M. Leś, ppłk W. Dawidowicz i mjr B. Mozgawa, przebywała w Wojskowej Akademii Tyłów i Transportu w Leningradzie

W ramach współpracy z innymi uczelniami, Katedra TT nawiązała ścisłe współdziałanie z Wyższą Szkołą Oficerską Służb Kwatermistrzowskich /WSOSK/ w Poznaniu. Współpraca dotyczyła takich zagadnień jak :

- wzajemny udział przedstawicieli uczelni w konferencjach naukowych i dydaktycznych, na kursach instruktorsko-metodycznych, szkoleniach kadry itp. ;
- wygłaszanie wykładów i informacji dla kadry i słuchaczy WSOSK;
- udział słuchaczy kursów tyłowych ASG w ćwiczeniach WSOSK i szkolenie ich z gospodarki materiałowej okresu pokojowego;
- wzajemne udostępnianie skryptów i innych materiałów szkoleniowych.

Oficerowie katedry uczestniczyli w szeregu przedsięwzięciach organizacyjno-administracyjnych i zabezpieczająco-usługowych zarówno o charakterze doraźnym, jak i długoterminowym. Brali udział w inspekcjach organizowanych przez Gł. Inspektorat Szkolenia MON i Gł. Kwat. WP, w komisjach inventaryzacyjnych służb kwatermistrzowskich i technicznych ASG. Uczestniczyli w pracach komisji społeczno-bytowej ASG /ppłk Sadłuk/, w radzie konsumentów /mjr Kopeć, mjr Mucha/, w komisji racjonalizatorstwa i wynalazczości /ppłk Andrzejewski/.

Okres III - lata 1965-1973

W latach 1965-1973 realizowane były podobne przedsięwzięcia jak w poprzednim okresie. Przejście w 1970 r. na szkolenie słuchaczy wg systemu tyłów zintegrowanych spowodowało nawiązanie współpracy Katedry TT ze Sztabem Służb Technicznych oraz z Wyższą Szkołą Samochodową i Oficerską Szkołą Sprzętu Uzbrojenia i Elektroniki.

Kontynuowana była też łączność z akademiami zagranicznymi. Delegacja Katedry TT odwiedziła akademie radzieckie w listopadzie 1968 r. i we wrześniu 1970 r., a w czerwcu 1971 r. trzyosobowa delegacja przebywała w Wojskowej Akademii NRD w Dreźnie.

Do ważniejszych przedsięwzięć organizacyjno-administracyjnych i zabezpieczająco-usługowych, wykonywanych przez oficerów katedry w latach 1965-1973 należy zaliczyć:

1. Załatwienie i rozdział kart czasowych /ppłk Dąbrowski, ppłk Bobryk, ppłk Grodzki/.
2. Udział w radzie konsumentów /ppłk Jezior, płk Krukowski/;
3. Udział w komisji oceny użytkowania ubioru polowego /ppłk Rataj/
4. Prowadzenie dochodzeń w sprawach szkód w majątku wojskowym /płk Jurko, ppłk Rataj/;
5. Udział w komisji dyslokacji zasobów magazynowych ASG /ppłk Galimurski/;

6. Praca w zarządzie ZBOWiD i CWKS "Legia" /gen.bryg. Cygan/,
w zarządzie KKOP /płk Kopeć/, w zarządzie PZWędk./płk Jurko/;
7. Sprawowanie społecznej kurateli sądowej w Rejonowym Sądzie
dla Nieletnich /płk Jakubisiak, płk Bobryk, ppłk Rataj/;
8. Udział w Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej DRN Warszawa-
Praga Południe /płk Wójtowicz/.

IV okres - lata 1974-1976

Część oficerów katedry kontynuuje pełnienie funkcji społecznych powierzonych im w poprzednim okresie /np. jako kuratorzy sądowi, w zarządzie KKOP i inne/. Do nowych zadań w tym zakresie można zaliczyć :

- kierowanie sekcją kart czasowych /płk Z.Kuś/;
- udział w komisji zdrowotnej /płk w Jakubisiak/;
- praca w komitetach osiedlowych i blokowych /płk Małecki, mjr Jasiniowski/;
- praca w zarządzie Koła ZBOWiD Warszawa-Mokotów /płk Wójtowicz/;
- opracowywanie materiałów szkoleniowych z zakresu służb kwatermistrzowskich i technicznych dla studentów studiów wojskowych uczelni cywilnych /płk H.Kopeć, płk E.Giel, ppłk L.Wróblewski/;
- opracowanie koncepcji utecniczenia procesu dydaktycznego w ASG /płk Bobryk/;
- opracowanie koncepcji organizacji ruchu samochodów na terenie ASG /płk J.Szewezyk, ppłk J.Brócki/;
- opracowanie na zlecenie Gł.Insp.Szkcl.MON scenariusza filmowego "Obsługiwanie techniczne BWP" oraz konsultacja w czasie realizacji filmu /płk Giel/;
- udział w opracowaniu koncepcji rozwoju ASG WP na lata 1975-1990 /płk Bobryk/.

Ogólnie można stwierdzić, że zakres działalności organizacyjno-administracyjnych katedry dotyczył:

- a/ współpracy z instytucjami wojskowymi i cywilnymi;
- b/ działalności wewnątrzakademickiej i wewnątrzkatedralnej;
- c/ kursów tyłowych /sprawy socjalno-bytowe, dyscyplina, przestrzeganie tajemnicy wojskowej itp./.

Z A K O Ń C Z E N I E

Katedra Taktyki Tyłów posiada opracowaną Kronikę Katedry, przedstawiającą chronologiczny zarys rozwoju, składu organizacyjnego i działalności katedry. Ilustrowana jest ona licznymi fotografiami pracowników katedry i innymi zdjęciami, wpisami osób odwiedzających oraz innymi materiałami.

Zgodnie z zarządzeniem Komendanta ASG WP z dnia 7.04.1976 r. zarys dziejów Katedry Taktyki Tyłów opracowany został w oparciu o inny układ rzeczowy, uwzględniający różne aspekty działalności katedry. Całość opracowania obejmuje osiem rozdziałów. W każdym rozdziale zachowany został układ chronologiczny.

Chociaż niniejsze opracowanie jest w pewnym stopniu wyciągiem z Kroniki Katedry, to jednak niektóre problemy zostały tu rozwinięte szerzej, stosownie do narzuconego układu rzeczowego /np. działalność ideowo-wychowawcza i organizacyjno-administracyjna/.

O p r a c o w a ł :

płk rez. Edward KASZŁEJ

Wyk.w 3 egz.

Egz.Nr 1 - Katedra HSW

Egz.Nr 2-3-Katedra TT

Wyk.płk rez.Kaszlej/t.50948

Druk.SB nr ks. Pf 1/TT

Dnia 5.I.1977 r.

STANISŁAW KASZŁEJ
Katedra Taktyki Tyłów
b/w 20

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiór Specjalnych

Nr ewid. ~~1~~ 39414